4

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792. EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, MAY 20, 1964.

LATVIJA AMERIKĀ

41. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 20. MAIJĀ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

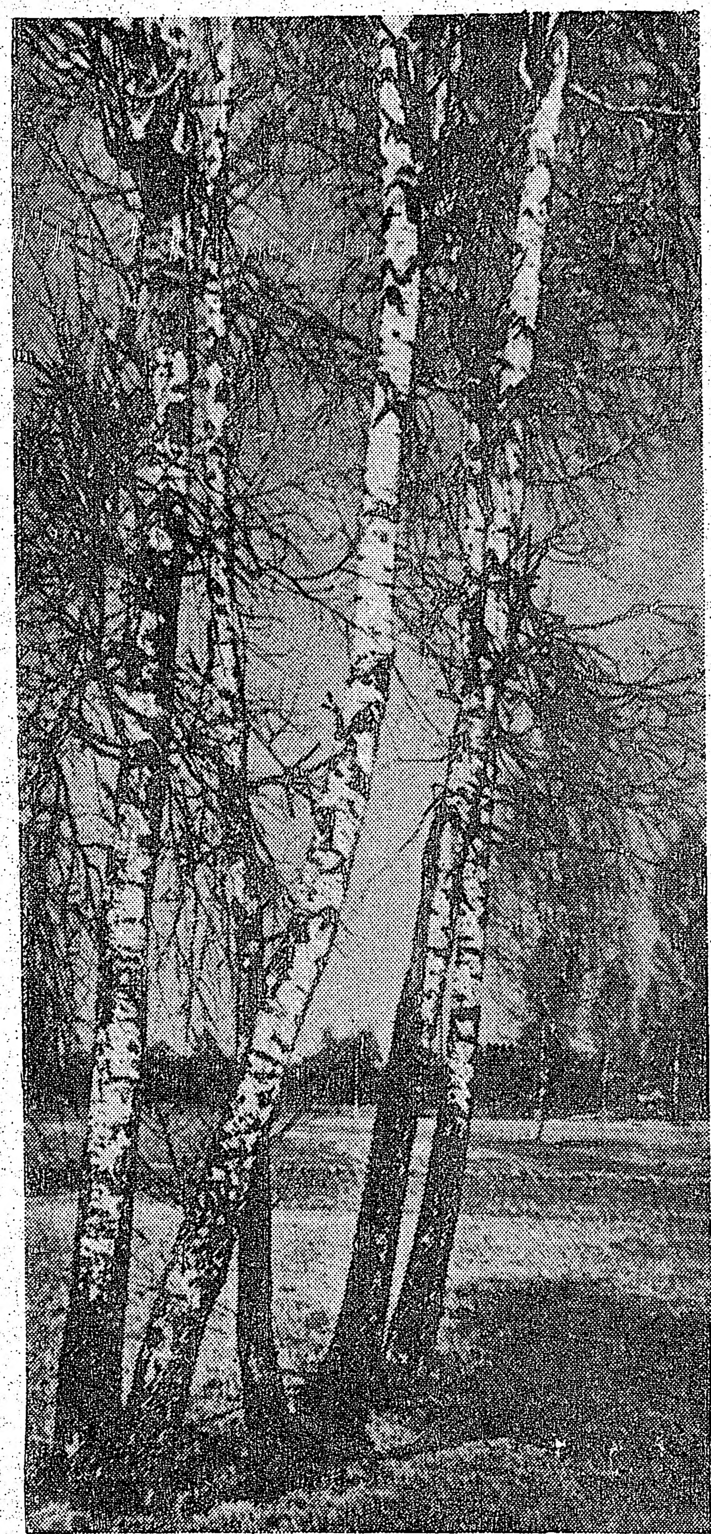

Bērzu birztaliņa Kanadā. J. Ligera studija.

Pārmaiņas Padomju Savienības prezidijā

MASKAVĀ MIRIS OTTO KUUSINENS, KAS SOMIJU MĒĢINĀJA PIEVĒRST KOMŪNISMAM

Pagājušās nedēļas nogalē 82 gadu vecumā miris viens no pēdējiem palikušiem Ļeņina laika boļševikiem, kas vēl šodien atradās pie Chruščeva labās rokas — Otto Kuusinens, somu zemes kaŗa laikā ieceltais komūnistu valdības galva. Viņš sabija Padomju Savienības komūnistu partijas divpadsmit vīru prezidijā kopš 1957. gada, kad no tā paša prezidija izslēdza kādreiz varenos Maļenkovu, Kaganoviču un Molotovu, un staļinistus, tagad partijas ienaidniekus.

Kuusinena nāvei ir daudz lielāka nozīme nekā tikai radītā vakance prezidijā. Ar viņa aiziešanu var sagaidīt daudz plašāka mēroga pārmaiņas, kuŗu rezultātā vairākas vecākās sejas tiks aizstātas ar jaunām. Un, protams, lojālām Chruščevam.

Vislielākā varbūtība tikt izmestam no prezidija ir triekas ķertam Frolam Kozlovam, savā laikā baumotam Chruščeva mantiniekam. Tāds pats liktenis draud 76 gadu vecam Nikolajam Švernikam, kuŗa atlaišanas oficiālie iemesli arī būtu vāja veselība. Kā šādos gadījumos parasts, Kremlis brīvo prezidiju vietu aizstājējus iepriekš neizpauž. Maskavā gan klīst baumas, ka pārmaiņas prezidijā būšot tik nopietnas, ka Chruščevs saīsināšot savu vizīti Ēģiptē un Mikojans steigšoties atpakaļ no Japānas.

CHRUŠČEVS KRITIZĒ ARABU VIENOTĪBU

Gaidītais Chruščev dāvanu maiss Apvienotai Arabu Republikai paliek neatvērts.

Ar Chruščeva un Nasera kopēju pogas spiedienu Nīlas upe pie Ašvanas sāka tecēt jaunā gultnē un milzu ūdens aizsprosta būvdarbu pirmo fazi var ieskatīt par noslēgtu.

Chruščeva Ēģiptes vizītes laikā viņam radies vesels sekotāju bars — bez Nasera to pavada Jēmenes revolūcionārās valdības, tāpat Alžīrijas un Irakas prezidenti. Bet ne vienmēr ar tādām sekmēm, kā viņi to būtu domājuši un vēlējušies. Vienīgos konkrētos saimnieciskās palīdzības solījumus līdz šim saņēmis tikai Alžīrijas Ben Bella. Naseram gan jau bija agrāk apsolīts, ka krievi segs nepieciešamos izdevumus Ašvanas ūdensaizsprosta būvei. Bet Nasers bija cerējis uz jauniem kredītiem, jauniem aizdevumiem parādu atlīdzinājumu pagarinājumiem. Līdz šim Chruščevs nekam tamlīdzīgam nav pieskāries. Ašvanas svinību laikā Chruščevs arabiem deva vairākus padomus, kas devējam nemaksāja ne kapeikas. Chruščevs brīdināja Afrikas kontinentu no neo - koloniālisma. Viņš uzsvēra, ka ārvalstu bazes, tirdznieciski darījumi ar ārvalstīm un pat misionāri ietelp agrāko koloniju valstu slepenā dienestā, tādēļ personas, kas iejauktas augšminētos darījumos, no arabu pasaules būtu vienkārši jāizraida.

Arabu namatēvu starpā Chruščevs paguva radīt arī galīgu apjukumu, ar ko Kaīro prese vēl cīnīsies dienām ilgi. Savas runas laikā Chruščevs diezgan asi arabiem aizrādīja, ka viņiem nebūtu tik daudz jānoņemas ar nacionālistisko vienotību kā jādomā par pasaules strādnieku apvienošanos. Chruščeva sacītais bija kā auksta ūdens šalts prezidentam Naseram kas jāpieņem, līdz savа paša mūža galam nepametīs arabu impeŗijas domu.

Chruščevs paskaidroja, ka padomju strādnieki iziet no Ļeņina premises, ka strādnieki saderas visā pasaulē; visā pasaulē pastāv vienoti cīņā pret kapitālismu.

„Es esmu dzirdējis jūsu arabu vadību runājot, prasot apvienošanos. Bet, ko tad pēc arabu apvienošanas te darītu krievi? Droši vien, būtu spiesti braukt mājās. Mēs taču neesam arabi."

Chruščeva pirksts arī Kiprā

Pēc tam, kad ar veto tiesībām drošības padomē Pad. Savienībai neizdevās dabūt Apvienoto Nāciju policijas armiju zem savas cepures, Maskava notikumus Kiprā vērojusi ļoti pasīvi, bez jebkādiem liekiem komentāriem. Tikai Izvestija pavēra savas propagandas slūžas, un tagad var sagaidīt, ka Padomju Savienība ņems aktīvu dalību visos Kipras notikumos — cik tālu tas būs iespējams Rietumu samierināšanas centienu graušanai.

Kādā Izvestijā publicētā intervijā Chruščevs uzbruka Ziemeļatlantijas organizācijai, deklarējot, ka pēdējā mēģina pārvērst Kipras salu nenogremdējamā lidmašīnu bazes kuģī. Viņš katēgoriski deklarēja, ka padomju valdība stāv pret jaukšanos Kipras iekšējās darīšanās, tāpat kā tā stāv pret mēģinājumiem uzspiest salai tās problēmu atrisinājumu no ārpuses.

„Padomju tauta grib," mēļoja Chruščevs, „lai asinsizliešana salā apstātos un grieķi un turki dzīvotu saticībā un mierā."

Šoreiz gan miermīlīgās padomju tautas balss nesaskan ar to, ko grib grieķi un turki, neskatoties uz visiem Apvienoto Nāciju armijas pūliņiem, Kipra katru dienu prasa jaunu cilvēku dzīvības, un atrisinājums šodien ir tikpat tāļu, kā bija dienā, kad salā ieradās starptautiskā policijas armija.

VIETNAMĀ IR KAŖŠ — UN LĪST LIETUS

Prezidents Džonsons sola lielāku materiālo atbalstu Dienvidvietnamai — bet ne amerikāņu kaŗavīrus.

Sākoties gadskārtējam lietus periodam Vietnamā, komūnistu uzbrukumi tur kļuvuši pārdrošāki, valdības kaŗaspēka zaudējumi lielāki un morāle zemāka.

Lai cik bieži aizsardzības ministrs Maknamara arī apmeklētu Saigonu, komūnistu partizāņu apkaŗošanai ar to nekas nav palīdzēts. Viņa Vašingtonā atvestie novērojumi ir vienmēr tie paši — Dienvidvietnamai nepieciešama lielāka palīdzība un, kas tikpat svarīgi, nepieciešama arī griba cīnīties. Jo sevišķi pēdējās trūkums ir ļoti ievērojams.

Lielāku materiālo palīdzību Dienvidvietnama saņems. Vairāk naudas, modernākus ieročus un lidmašīnas, bet ne amerikāņu kaŗavīrus. Tik dziļi Vietnamas kaŗā Vašingtona negrib iesaistīties.

Vietnamas kaŗam ir daudz lielāka nozīme par tieši Indoķīnas militāro.

Pārsviežot šo nozīmi uz polītisko lauku, Vašingtonā atklājas ļoti interesanta aina. Vienmēr atceroties, ka 1964. g. ir Sav. Valstu prezidenta vēlēšanu gads, notikumi Vietnamā var stipri iespaidot tautas domāšanu.

Pēdējā laikā Sav. Valstu prese, tāpat Vietnamā stacionētie kaŗavīri ārkārtīgi kritizē sliktos ieročus un novecojušās lidmašīnas, kas prasa daudzu amerikāņu dzīvības. To prezidents Džonsons mēģināja atspēkot biežajiem aizsardzības ministra braucieniem uz Saigonu. Ir pat ļoti iespējams, ka, Vietnamas situācijai ieejot labvēlīgās sliedēs, prezidents Džonsons viceprezidenta kandidatūrai izdara visnegaidītāko izvēli — izraugot Meknamaru, tā pie viena pārvelkot svītru Kenedija leģendai un atstājot virsprokuroru Robertu skatītāja lomā.

Notikumi Vietnamā var stipri iespaidot arī republikāņu cerību, Henrīju Kabotu Lodžu, kādreiz komūnistu lielākās galvas sāpes Apvienotajās Nācijās un tagadējo sūtni Saigonā. Ar gudru polītisku manevru, kas gan mazliet atspēlējās Oregonā, Lodžs vada jeb, oficiāli izsakoties, nepretojas, ka viņa kampaņa tiek vadīta neklātienes ceļā.

Pie tam līdz šim tas noticis ar pārsteidzoši labiem panākumiem. Tieši palikdams savā vietā un amatā, vietā, kur Sav. Valstis pašreiz piedalās karstā kaŗā, Lodžs iemantojis daudz respekta un daudz sekotāju. Jau tagad viņš republikāņu starpā izvērties par spēcīgāko kandidātu, atstājot aiz sevis kā senātoru Goldvoteru, gubernātoru Reckefelleru un agrāko viceprezidentu Niksonu. Ja Lodža palikšanai Saigonā izdodas saskatīt polītiski un militāri pozitīvus rezultātus, viņš viegli vien var tikt izraudzīts par republikāņu kandidātu vēlēšanu cīņā pret prezidentu Džonsonu.

VAI KOMŪNISTU ĶĪNA MEKLĒS MIERU?

Uzrunājot savas kongresa partijas centrālkomitejas pārstāvjus Bombejā, Indijas ministru prezidents ilgāku laiku pieskārās šīs valsts attieksmēm ar komūnistu Ķīnu. Ķīniešu spēki vēl vienmēr — kopš 1962. gada vēla rudens atrodas plašā Ladakas teritorijā. Nēru šo apgabalu gribētu izsludināt par demilitārizētu joslu, būtu ar mieru par to pat runāt ar ķīniešiem, ja vien pēdējie uzņemtos iniciātīvu. Šādas demilitārizētas joslas dibināšanu 1962. gadā proponēja grupa Āzijas un Afrikas valstu, kas nepieder pie militārā bloka, bet komūnistu Ķīnai šāds priekšlikums nebija pieņemams.

Ārlietu ministrs Mārtins atgriežas

Pēc apstāšanās Bonnā un Rietumberlīnē nedēļas nogalē no Hāgas ārlietu ministru konferences Otavā ieradās Kanadas ārlietu ministrs Pauls Mārtins. Pēdējais uzsvēra, ka katra nācija izteikusi tūlītēju nepieciešamību kaut ko darīt Kipras labā.

Palīdzība Kiprai nostabilizēties jāveic ar lielu taktu un apdomu tā, lai Ziemeļatlantijas organizācija nesadurtos ar Apvienoto Nāciju Drošības padomi, polītisko sarunu vedēju un starptautisko armiju. Iemesls, kādēļ Ziemeļatlantijas organizācija Kipras jautājumā tik aktīvi ieinteresēta, ir tas, ka divi organizācijas biedri — Grieķija un Turcija — Kipras disputā iejaukti tik dziļi, ka vairākkārt bijis jābaidās par kaŗa darbības sākšanos abu oficiālo sabiedroto starpā.

ATSĀCIES KAŖŠ LAOSĀ

KOMŪNISTI NEIEVĒRO ŽENĒVAS KONFERENCES LĒMUMUS. SAV. VALSTIS PRASA ANGLIJAS, PAD. SAVIENĪBAS UN KOMŪNISTU ĶĪNAS TŪLĪTĒJU IEJAUKŠANOS

Pēc varāku gadu plēnēšanas Laosas pulveŗmuca ir beidzot eksplodējusi un, nenākot palīdzībai no ārpasaules, var paredzēt, ka šī zeme jau drīzā laikā būs pilnīgi pārgājusi komūnistu rokās. Stratēģiski svarīgā Plain de Žer apgabalā neitrālistu spēki jau ir tikpat kā sakauti.

1962. gadā Ženēvā sastādītā starptautiskā pārraugu grupa steigā izvāca savus novērotājus no cīņu vietas

Laosas situācija pašreiz ir ļoti skaidra. Lai gan tur it kā valdīja neitrālistu ministru prezidenta vadīta koalīcijas valdība, divas trešdaļas agrākās Indoķīnas karalistes atradās pilnīgā komūnistu pārziņā. Tagad, ar palīdzību no Ziemeļvietnamas Laosas komūnisti grib varu pilnīgi sagrābt savās rokās. Ženēvas lēmumi par garantētu Laosas neitrālitāti, protams, netiek ievēroti.

Ja komūnisti Laosā turpinās cīnīties ar līdzšinējiem panākumiem, tad līdz tam laikam, kamēr iekustinās starptautisko polītisko mašīnēriju, Laosa savu neitrālitāti jau būs zaudējusi.

Pašreiz vienīgā aktīvā nācija, kas pēc komūnistu uzbrukuma sākuma sāka nekavējoties rīkoties, bijā Sav. Valstis. Gan ne ieročiem rokā. Ārlietu ministrs Rasks iesauca pie sevis Anglijas un Padomju Savienības sūtņus — abas valstis dalīja priekšsēža lomu Ženēvas konferencē — un prasīja, lai tiktu darīts viss iespējamais kaŗa darbības apstādināšanai. Sav. Valstu ārlietu ministram bija saruna arī ar Kanadas, Polijas un Indijas pārstāvjiem, trijotni, kas Laosā komplektē neiedomājami neiespaidīgu starptautisku pārraudzības grupu. Laosas komūnisti šos Ženēvas lēmumu pārraugus ignorē pilnīgi; pārējie pa daļai. Bez tam visas trīs augšminētās valstis savus kopējos pienākumus balsta uz tautas pasakās tik populāriem gulbja, vēža un līdakas principiem.

VAI TIEŠĀM?

Dep. Edvards J. Dervinskis (Rep., Ill.) ASV kongresa ārlietu komitejas loceklis paziņojis, ka nosūtījis prezidentam Džonsonam telegrammu ar jautājumu: „Ja Austrumvācijā vai kādā padomju satelītzemē izceltos nemieri, vai ASV aizstāvētu tautu pašnoteikšanās principu jeb atbalstītu Chruščeva valdīšanu Austrumeiropas zemēs?"

Jautājumu ierosinājusi ziņa, kas parādījusies laikrakstā New Herald Tribune", citējot vārdā nenminētu ASV ārpolītikas stratēģi, kas izteicies: „— Šinī gadījumā (ar ko domātas t. s. reālistiski tvertās attiecības ar Maskavu) mums būtu jāpalīdz padomju premjēram Chruščevam."

Dep. Dervinskis izteicās: „Ja šī ziņa patiesi atbilst mūsu ārpolītikas stājai, tad tā ir fantastiskā sabrukuma stāvoklī — ne vien Eiropā, bet principā visur, kur vien pastāv aukstais kaŗš."

„Ja tiešām izpatikšana Pad. Savienībai liekama pāri visam, tad kongresam nekavējoties jāpieprasa pilnīgs pārskats par šīs nācijas ārpolītikas mērķiem, jāatklāj to sabiedrībai un jāuzsāk par to pilnu apmēru diskusija," viņš teica.

Kad telegrammā minētais jautājums tiks atbildēts, dep. Dervinskis solīja par to ziņot kongresam.

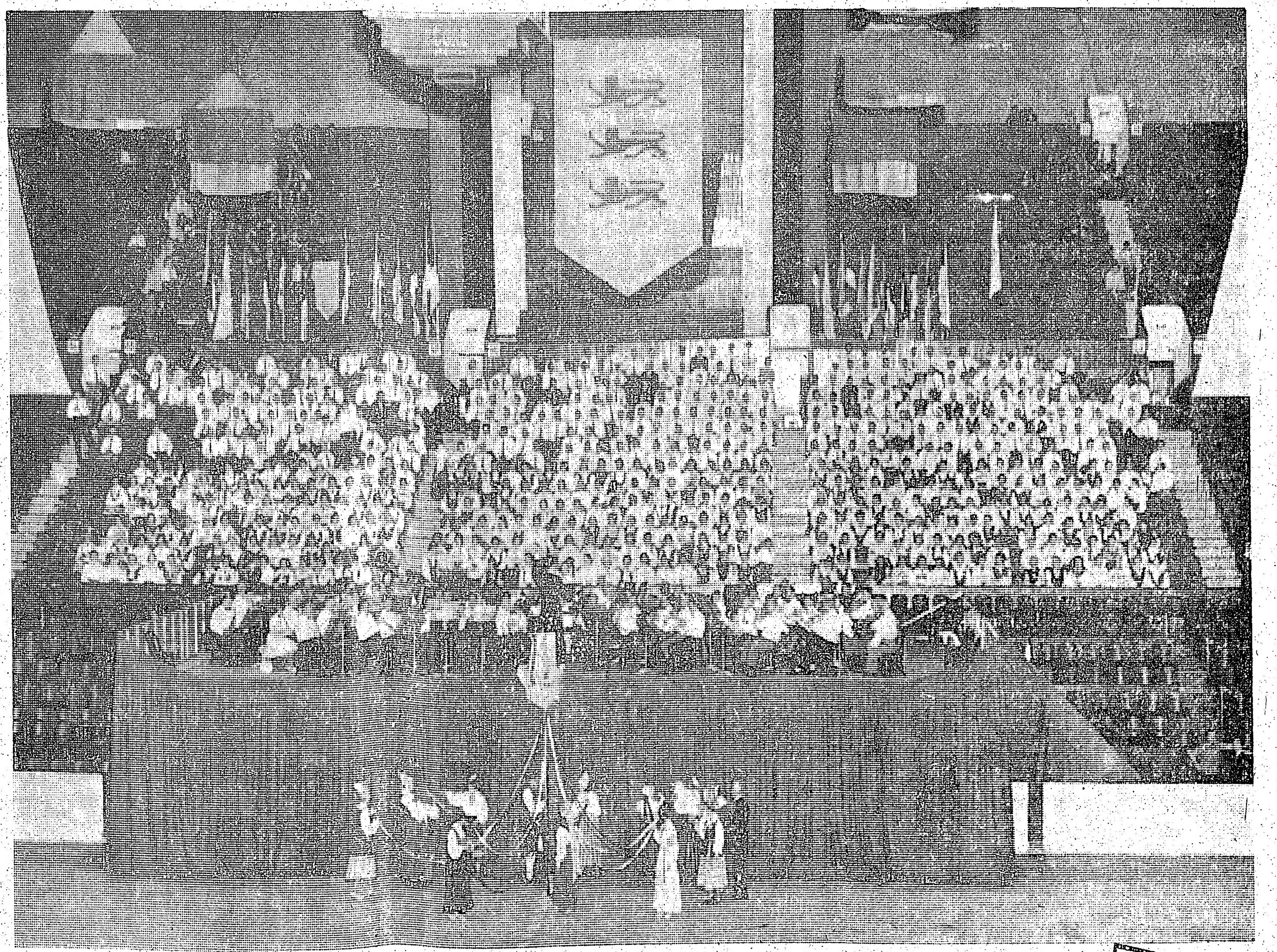

Izcils notikums Toronto kultūras dzīvē bija gadskārtējās Igaunu dienas. Foto S.E.

LATVIJA

41. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 20. MAIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

SŪTIET SAVIEM PIEDERĪGIEM
dāvanu saiņus
ar
DV Grāmatnīcas Sainīšu nodaļas starpniecību.
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
Tel. 368-0792.

ANGLIJĀ SĀKUSIES LIELA POLITISKA ROSĪBA

Pašreiz sācies pēdējais cīņas posms, kad Anglijas trīs lielākās politiskās partijas sakoncentrē sava spēka, politiskās gudrības un cīņas stratēģiju vēlētāju simpatiju iegūšanai rudenī notiekošām parlamenta vēlēšanām.

Nesenās pašvaldību vēlēšanās, kurās jo spožus panākumus guva lēboristi, jau aiztālinājušās, un tajās sistās brūces, kaut arī vēl aizvien sūrst, tomēr pamazām sāk sadzīt. Kaut gan šo vēlēšanu rezultātus konservātīvie nekādā gadījumā nevar ieskatīt par iepriecinošiem, mazu mierinājumu viņiem var dot atziņa, ka gluži 100 procentīgi pareizu ainu par pašreizējo tautas noskaņojumu šis „barometrs" tomēr neuzrāda. Daudzās pašvaldībās balsotāju skaits sasniedza tikai 40—50 proc., jo šādas lokālas vēlēšanas tautā nekad nav bijušas sevišķi populāras, un vēlētāji tām nepievērš lielu uzmanību.

Gluži pretēja aina vērojama parlamenta vēlēšanās, kuru iznākums stipri var skart individu personīgo nākotni. Ievērojot šo apstākli, balsotāji izrāda lielāku interesi, cenšoties nodot savu balsi par to partiju, no kuras nākamiem 5 gadiem sagaida sev lielākus labumus.

Varēja domāt, ka min. pašvaldību vēlēšanām drīz vien sekojušā budžeta publikācijā konservātīvie ietilpinās dažas „ēsmas" balsu pievilkšanai resp. vēlētāju simpatiju pievēršanai savai partijai. Budžeta publikācijās neko tamlīdzīgu tomēr neatrodam, tajā nav, tā sakot, priekšvēlēšanu siltuma, tas nevelcina entuziasmu. Budžetā drīzāk atrodamas vairākas nepopulāras lietas, piem., nodokļu likmju paaugstināšana tabakai un alkoholiskiem dzērieniem. Finanču ministrs, resp. valdība nav domājusi par budžeta „pievilcīgumu", par pielabināšanos vēlētājiem, bet gan par valsts saimnieciskā stāvokļa stiprināšanu. Budžetu tāpēc nekādā gadījumā nevar apzīmēt par populāru. Daudzi tajā tāpēc jūtas vīlušies, bet ir arī pilsoņi kas valdības rīcību atzīst par pareizu un to attiecīgi novērtē, saredzot tās stiprumu tajā apstāklī, ka pat vēlēšanu priekšvakarā valdība nav baidījusies cilāt nepopulāras lietas, bet gan vairāk domājusi par nācijas vispārējām interesēm.

Dažu nāves gadījumu dēļ un no karalienes dažiem deputātiem piešķirtās dižciltības dēļ, kad vairs nevar sēdēt Apakšnamā, patlaban vakantas vairākas deputātu vietas, un 4 no šādiem iecirkņiem, kuŗus līdz šim reprezentēja no parlamenta šķīrušies deputāti, valdība nolēmusi izdarīt papildu vēlēšanas. Varēja domāt, ka valdība no šāda nodoma atturēsies, jo nav taču nekāda liela vajadzība kādu deputātu ievēlēt tikai uz visai īso atlikušo parlamenta „dzīves laiku", daži to pat ieskata kā veltīgu laika un naudas izšķiešanu. Valdība tomēr acīm redzot vadījusies ar kādiem citiem apsvērumiem.

Ja pašvaldību vēlēšanas, kā jau pieminēts, nesniedza 100 proc. ainu par tautas īsto noskaņojumu, kaut arī tanīs atklājās visai biedinoši faktori, tad daudz tuvāku īstenībai ainu var sagaidīt no šīm papildusvēlēšanām. Tās zināmā mērā varēs ieskatīt par īstu ģenerālmēģinājumu, un, bazējoties uz to rezultātiem, daudz pareizāk spriest par partiju izredzēm rudenī.

Bet vai negātīvu rezultātu gadījumā cīņas taktikā vēl izdosies ko labot, lai situāciju glābtu, par to var būt dalītās domās. Liekas, ka būs vien jāpaļaujas uz balsotāju pēdējā brīža izšķiršanās labvēlību, cerot, ka tie tomēr paliks uzticīgi līdzšinējiem valsts dzīves vadītājiem.

Tautas noskaņojuma pētītāju vāktie un pa laikam publicētie dati šinī virzienā gan nekādas spožas izredzes nesola, bet nedz jau vienmēr var paļauties uz tādām iepriekšējām aptaujām un uz tām bazēt nākotnes izredzes. Pat ASV prezidentus vēlot, zīlējumi dažkārt izrādījušies gaužām kļūdaini.

Tāds visumā pašreiz ir šis zemes priekšvēlēšanu laika politiskais noskaņojums. Partiju „kaujas grupas" pamazām ieņem savas pozicijas, lai tad pēdējā kaujā vai nu plūktu uzvaras laurus, vai arī kā godīgi cīnītāji atzītu savu sakāvi.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Rupainis — TAUTA GRIB DZĪVOT, romāns .... $ 7.00

Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFĪLI, latviešu proza svešumā .... $ 7.50

Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE .... $ 5.80

Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARANĀM LŪPĀM, stāsti .... $ 3.80

F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III $ 3.90

Dabūjamas DV grāmatnīcā — 123 Huron St., Toronto — 2-B, ONT.

Pasta izdevumiem pievienojiet 25 centus.

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.
Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

Oskars Dankers

Lai vēsture spriež tiesu

ATMIŅAS PAR VĀCU OKUPĀCIJAS LAIKU LATVIJĀ

(24. turpinājums)

Komandants bija goda vīrs. Viņš saprata manu viedokli un atstāja mani mierā. Krievu virsnieks aizgāja mani neredzējis. Drīz pēc tam mani atkal izsauca uz sargu mājiņu pie vārtiem. Gāju uz turieni neziņā, bet šoreiz mani gaidīja patīkami apmeklētāji. Kad turp aizsteidzos, atradu manu mīļoto dzīves draugu, prāvestu K. un vēl vienu mācītāju. Kad bijām parunājušies labu laiku, pienāca brīdis šķirties, un sirdī klūsu iezagās atkal nemiers un skumjas.

Ilgi vairs nenācās palikt Gepingenas nometnē. Sastādīja transportu uz Aiblingu un es arī biju nozīmēts uz turieni braukt.

Aiblinga bija mana piektā nometne. Arī tur mana lieta netika ne cilāta, nedz izmeklēta. Visos tiesiskos nosacījumos ir teikts, ka izmeklēšana izdarāma tūliņ un ātri. Esmu pārliecināts, ka noskaidrot, vai manā padotībā bijušas koncentrācijas nometnes Latvijā vai ne, varēja trīs dienās, un ceturtajā es būtu bijis brīvs. Bet mana izmeklēšana ilga turpat divus gadus, lai tad beigu beigās mani pasauktu un paziņotu:

„Jūsu lieta ir galīgi izmeklēta, Jūs esat nevainīgs. Jūs varat iet." Tad atvērās cietuma durvis, un mani izlaida brīvībā.

Aiblingas nometne bija ierīkota bijušā vācu aerodromā. Plašā lidlauka galā atradās daudz baraku un angaru. Tie visi bija pielāgoti internēto vajadzībām. Lidlauks bija kilometriem tālu, līdzens kā galds. Pa vakariem un naktīm, kad gaiss kļuva aukstāks, sākās zemes izgarojumi un ārkārīgi bieza, balta migla pārklāja kā lidlauku, tā nometni. Tanī laikā bija nepatīkami iet ārā, cilvēks jutās kā piena kannā, tālāk par diviem soļiem nekas nebija redzams. Arī sargkareivji torņos stipri nervozēja, tie baidījās, ka kāds no internētiem, izmantojot biezo miglu, varētu izbēgt. Tādēļ viņi sāka šaut, lai iebaidītu varbūtējos bēdzējus. Dažbrīd sargu kanonāde pieņēma tik nopietnu raksturu, ka atgādināja kaujas lauku.

Mūsu barakā bija diezgan raiba sabiedrība, pat viens francūzis tur atradās— kāds aviācijas kapteinis Dupont. Es ar viņu bieži sarunājos, lai atsvaidzinātu savas franču valodas zināšanas. Patīkami bija vakari, kad krāsnī dega uguns, tad iemītnieki parasti pulcējās ap šo silto vietiņu, un katrs nodarbojās pēc patikas: daži lasīja grāmatas, citi vecus žurnālus, vēl citi klusi sarunājās ar saviem kaimiņiem, viens otrs rakstīja. Man pa kreisi sēdēja kāds vācietis un lasīja grāmatu, pa labi no manis sēdēja franču lidotājs, ar kuŗu es klusi sarunājos. Pēkšņi griestos bija dzirdams krakšķis, un tūdaļ mans kaimiņš pa kreisi saļima savā krēslā. Lode viņu bija ķērusi tieši sejā. Ārā bija dzirdama stipra sargkareivju šaudīšanās. Ievainoto nogādāja slimnīcā.

Arī Aiblingā sievai izdevās iekļūt nometnes komandanta birojā un izlūgties tikšanos ar mani. Man bija laime vairāk kā stundu runāt ar manu draugu. Pēc dažām dienām bija pienācis rīkojums mani pārsūtīt uz Garmišu. Nākošās dienas rītā šoferis ar džīpu mani gaidīja. Iekāpu ar savu pauniņu. Mani pavadīja jaunekļīgs amerikāņu leitnants. Pa ceļam izrādījās, ka viņš ir latvietis, prata arī runāt latviešu mēlē, tikai ar stipru akcentu. Mēs sarunājāmies visu ceļu, līdz pašai Garmišai.

Garmiša bija mana sestā nometne. Nometne aptvēra visu plašo Jaeger-Kaserne rajonu. Visapkārt skaistie, masīvie Alpu kalni un turpat netālu Vācijas augstākā galotne 3000 metru augstā Zugspitze. Kazarmu ēkas no ceļmalas bija atdalītas ar augstu mūri. Virs šī mūra dzeloņstieples un gar visu gaŗo mūri ierīkoti sargtorņi. Visas šīs ierīces kaut kā neharmonēja ar skaisto apkārtni, kas bija kā radīta sportam un atpūtai. No kazarmu otrā stāva logiem varēja novērot visu kustību un satiksmi uz ceļa. Gājēji uz ielas nedrīkstēja apstāties, jo sargposteņi nervozēja, ka gājēji varētu sarunāties ar internētiem. Es nokļuvu istabiņā, kurā jau bija trīs vācieši: aviācijas ģenerālis, kāds bijušais augstāks ierēdnis, un ļoti runīgs redaktors un dzejnieks. Tā bija ļoti omulīga sabiedrība.

Dzīve arī Garmišā ritēja līdzīgi citām nometnēm. Tās pašas divu un trīs stāvu lāviņas, tādi paši salmu maisi, tās pašas devas, tās pašas ikdienas pārbaudes, kā arī pēkšņas mantu kontroles, lai pārliecinātos, vai kādam nav aizliegtas lietas, kā naži un tamlīdzīgi priekšmeti. Norīkojumi darbos nometnē un ārpus tās. Visi rāvās uz Garmišas slidotavu sniegu tīrīt, jo tur varēja nemanot satikties ar privāto publiku. Protams, ka arī vēstules gāja turp un atpakaļ.

Kādu dienu saņēmu zīmīti, ka sieva iešot nākošā dienā pulksten desmitos gar manu logu. Apslāpētās gaidās dežūrēju pie loga. Ap desmitiem redzu, nāk sieva ar mūsu mazo meitiņu. Abas velk rokas ratiņus. Kad viņas pretim manam logam, izrādās, ka meitiņa piebraukusi pārāk tuvu grāvmalai, ritentiņi ieslīd grāvī, un vezumiņš apgāžas. Pajūk kulītes, malkas pagales un citas mantiņas —visas izbirušas. Es dzirdu, ka sargkareivis tuvākā tornī smejas, ņemdams šo ainu par pilnu un nenojauzdams, ka tas bija tikai mazs teātris, speciāli man izscenēts. Mamma ar meitu nosēžas grāvmalī atpūsties, un es varu caur ruporu runāt uz viņām un viņas ilgāk redzēt. Tad viņas sāk lēnām vākt mantiņas un kraut vezumā, bet tas prasa daudz laika un es paspēju pateikt visu, kas man uz sirds.

Nākošajā dienā mani sauca uz biroju. Tur sēdēja sieva ar manu meitiņu. Sieva atkal pratusi iekļūt nometnē un pie komandanta izlūgt satikšanos ar mani. Pēc daudziem mēnešiem es atkal varēju turēt savu mazo Mauziņu klēpī.

Sākās pavasaris, un sniegs turējās vēl tikai kalnu augstākās vietās. Nebija lemts ilgāki palikt dabas skaistumiem bagātā Garmišā. Sastādīja transportu sūtīšanai atpakaļ uz Ulmu. Arī mani tanī ieskaitīja. Sanāca ap piecpadsmit braucēju. Sasēdāmies vaļējā smagā mašīnā. Braucām pa skaisto, kalnaino apvidu. Apmēram pusceļā kādā ciematā šoferis pieturēja. Mēs visi izkāpām, lai izstaipītu kājas. Starp braucējiem bija kāds ļoti jautrs, omulīgs kungs; viņš pastāvīgi jokoja un stāstīja anekdotus. Izkāpis no mašīnas, viņš lēkāja no kājas uz kāju, lai sasildītu sastingušos locekļus. Tanī brīdī gar mūsu auto gāja gaŗām kāda ciemata skaistule. Arī tai viņš paspēja garāmejot pateikt pāris labu vārdu. To bija ievērojis sargkareivis. Viņš pieskrēja klāt mūsu jautram kollēgam, un viņam nācās izbaudīt sarga dūres smagumu. Drīz brauciens turpinājās, kamēr iegriezām Ulmas kazarmu sētā. Ulma bija mana septītā nometne.

Sākās atkal pelēkas, vienmuļīgas, garlaicīgas dienas, bez noteikta mērķa. Grūti bija sameklēt kādu grāmatu vai žurnālu. Biju priecīgs, kad pēc dažām nedēļām dabūju paziņojumu, lai sakravājot mantiņas, jo būšot jābrauc prom. Šoreiz ceļš veda uz Dachavu, bet to es iepriekš, protams, nezināju. Tā bija liela nometne ar daudzām barakām. Baraka, kurā es tiku novietots, bija veca, ar lielām šķirbām griestos un ar cauru jumtu. Bezmiega naktīs, gulot vaļējām acīm uz savas lāviņas, pa šo cauro jumtu varēja redzēt mirdzošās zvaigznes. Ziņojām nometnes komandantam par neciešamo aukstumu, un viņš laipnā kārtā tūdaļ deva rīkojumu sadalīt minētās barakas iemītniekus pa citām, labākām barakām. Dachava bija mana astotā nometne. Šeit man bija lemts visilgāk uzturēties — gandrīz veselu gadu. Tās pašas trīs stāvu lāviņas, tie paši salmu maisi. Kas man likās simpatiski šinī iestādē, bija tas, ka tīrība tika stingri ievērota. Grīdas tika ar gaisa spiediena aparātu miglotas ar eļļu, un gultas vietas bija dezinficētas.

Viena baraka bija izbūvēta par baznīcu. Tur notika kārtējie dievkalpojumi. Iežogotais nometnes rajons bija ļoti liels, un tur bija pietiekami vietas kur pastaigāties. Bet ilgi man nenācās tur staigāt, jo četrdesmitsestā gada piektajā aprīlī man paziņoja, lai sagatavojos pārcelties uz Dachavas bunkuru. Tas bija cietums cietumā.

(Turpinājums sekos)

Arn. Lūsis

Redziet, kāds cilvēks — kāds Dievs!

(26. turpinājums)

Šo cēlo mīlestību raksturo Jēzus pēdējā lūgšana: „Tēvs, piedod tiem, jo tie nezina, ko dara". (Lūka ev. 23, 34.). Šī mīlestība atmirdz Jēzus rūpēs par Mariju, kas reiz, ļaunu paredzēdama, gribējusi glābt savu „bezprātīgo" dēlu. Jēzus lielo, piedodošo mīlestību mēs saklausām arī vārdos, ar kādiem viņš mierina noziedznieku, kuŗš, nožēlodams savu izpostīto, sagandēto dzīvi, mirst pie tāda paša krusta un tādā pašā moku nāvē: „Patiesi es tev saku, šodien tu būsi ar mani paradīzē." (Lūka ev. 23, 43.).

Nāve pie krusta bija smagākais, drausmīgākais soda veids, ko, Jēzus laikmetā, romieši piesprieda tiem, kas tika sodīti par kādu sevišķi smagu noziegumu, piemēram, par sacelšanos pret Romas imperiju un „dievu" — cēzaru. Šo soda veidu romieši bija mācījušies no austrumu tautām — persiešiem (Esteres grām. 7, 10), ēģiptiešiem, kartagiešiem.

Jūdu tauta, kā liekas, krustā sišanu kā sodīšanas veidu nav pielietojusi; mums, vismaz, nav nekādu vēsturisku ziņu par to, ka jūdu augstā tiesa sinedrijs kādam šādu sodu būtu piespriedusi.

To, kas bija nosodīts ar nāvi pie krusta, vispirms spīdzināja. Notiesātam noplēsa drānas un tad to sita ar pātagām, kuŗu ādas auklās parasti bija iestiprinātas naglas vai asi, šķautnaini kaula gabaliņi. Kad spīdzināšana bija pabeigta, notiesātam pašam lika nest krustu uz soda vietu. Tur nonākot, viņam lika nogulties uz krusta. Vispirms krusta šķērskokam pienagloja notiesātā rokas; tad sakrustoja viņa kājas, arī tām cauri izdzenot gaŗu stipru dzelzs naglu.

Kad notiesātais bija „pakārts" pie krusta, krustu cēla augšā un nostiprināja tā, lai notiesātā kājas atrastos tikai nedaudz virs zemes, un lai katrs, kas vēl gribētu krustā pienaglotam iesist, uzspļaut, vai kaut kā citādi to nonicināt, varētu to darīt, aizsniedzot sāpju agonijā drebošo, nāves sviedros norasojušo ķermeni.

Nāve pie krusta iestājās lēnām. Mirēja agonija dažreiz turpinājās dienām ilgi. Rētas rokās un kājās, ķermeņa smaguma un nedabiskā stāvokļa dēļ kļuva aizvien lielākas, parasti radot saindēšanos. Artērijas, īpaši galvā un ap vēderu, piepampa apgrūtinātās asins riņķošanas dēļ. Sāpēm pievienojās drudzis, neciešamas slāpes, halucinācijas . . . Nāve pie krusta bija drausmīga šī vārda vistiešākajā nozīmē.

Krustā sišana parasti notika publiski. Katrs, kas vēlējās, varēja piedalīties šajā drausmīgā izrādē. Mums nav ziņu, vai arī Jēzus mācekļi, kaut notālēm, vērojuši Jēzus dzīves traģisko noslēgumu. Jāņa evaņģelijā minēts, ka pie krusta stāvējis māceklis, „ko Jēzus mīlēja" — jādomā, ka tas bijis apustulis Jānis, kas ilgus gadus vadījis kristiešu draudzi Efezā. Visi evaņģeliji tomēr norāda, ka pēdējā gājumā Jēzum uzticīgi sekojusi viņa māte un vairākas citas sievietes, kas iekļāvušās Jēzus tuvāko sekotāju un draugu pulciņā.

„Bet pie Jēzus krusta stāvēja viņa māte, viņa mātes māsa, Marija Kleopas sieva, un Marija Magdalēna.

Un Jēzus, ieraudzījis savu māti, un viņai līdzās mācekli stāvam, ko viņš mīlēja, saka mātei: Sieva, redzi, tavs dēls!

Pēc tam viņš saka māceklim: Redzi, tava māte! No tā brīža māceklis viņu ņēma pie sevis." (Jāņa 19, 25—28).

Visi evaņģeliji stāsta, ka kopā ar Jēzu Golgātā pie krusta pienagloti arī divi noziedznieki. Nav, laikam, trūcis arī zaimotāju, kas ļaunā priekā noraudzījušies uz mirēju ciešanām.

„Un tie, kas gāja gaŗām, viņu zaimoja, kratīja galvas un sacīja: Redzi, dievnama noplēsējs un uztaisītājs trijās dienās!

Palīdzies pats sev un kāp no krusta zemē!

Tāpat arī augstie priesteŗi un rakstu mācītāji viņu apsmēja un sacīja: Citus viņš ir pestījis un sevi pašu viņš nevar atpestīt." (Marka ev. 15, 29—31.).

Jēzus mokas pie krusta turpinājušās līdz apmēram dienas „devītai stundai". (Lūka ev. 23, 44.) — mūsu laika aprisēs tas būtu līdz agrai pēcpusdienai (apm. 3 p. p.) Ievērojot to, ka notiesātie pie krusta dažreiz mocījušies dienām ilgi, liekas, ka jau spīdzināšanas laikā Jēzus fiziskie spēki ir bijuši galā, ka, jau ērkšķu vainagu nesot, viņš atradies uz nāves robežām. Tā mēs varam izskaidrot arī to, ka romieši piespiež Sīmani no Kirenes — nest Jēzus krustu. Parasti tas bija jādara pašam notiesātam. Bet — Jēzus to vairs nav spējis darīt. (Marka ev. 15, 21.). „Izrādei" tomēr vajadzēja turpināties. Jēzus nedrīkstēja mirt ceļā. Tā būtu bijusi liela vilšanās viņa ienaidniekiem. Tā ne bija līdzcietība, kas leģionārus skubināja meklēt palīgu vīram, uz kuŗa krusta grieķu, latīņu un ebrēju valodā Pontijs Pilāts bija pavēlējis likt uzrakstu „Jūdu Ķēniņš". Tas bija naids, kas nepazina līdzcietību.

Spriežot pēc ziņām, ko par Jēzus nāvi mums sniedz evaņģeliji, pie krusta mirstot, Jēzus fiziskās sāpes aizēnojušas smeldzošas, neaprakstāmas garīgās ciešanas. Tās izaugušas no šķietamās vilšanās, atstātības izmaņas. Jau lūdzot Getzamenes dārza klusumā, jūtot lielās sāpju stundas tuvošanos, Jēzus bija sevi pakļāvis Dieva gribai: „Alba — Tēvs! Ņem šo biķeri no manis! Tomēr ne ko es gribu, bet — ko tu gribi. (Marka ev. 14, 36.). Un viņa sirdī bija ienācis klusums un apskaidrots ticības miers. Nakts tumsā sadzirdot Jūdas Iskariota vesto Jēzus vajātāju soļu dunēšanu, mācekļi bija domājuši par pretošanos. Pēteris bija pat tvēris pēc sava zobena. Bet Jēzus bija ticējis, ka Dievs viņu pasargās. Viņš bija apsaucis Pēteri: „Bāz savu zobenu tā vietā, jo vīri, kas ņem zobenu, no zobena aizies bojā. Jeb — vai tu domā, ka es nevarētu lūgt savu Tēvu, un viņš man nesūtītu vairāk nekā divpadsmit leģionu eņģeļu. Bet — kā tad raksti lai piepildītos? Jo tam tā jānotiek." (Mateja ev. 26, 52—54.).

Vai Jēzus gaidīja kādu brīnumu? Mēs to nezinām. Bet — nekādi brīnumi nebija notikuši. Un pie krusta — fizisku un garīgu sāpju salauzts, Jēzus sauc nāves mokās: Eli, Eli, lema zabachtanei! — Mans Dievs, mans Dievs, kāpēc tu mani esi atstājis? (Mat. ev. 27, 46.).

Neviens nevarēs aprakstīt to, kas, mirstot pie krusta, norisinājies Jēzus dvēselē. Tomēr katram, kas Jēzus ciešanas mēģinājis skatīt ne vien ar vēsturnieka vai pētnieka vēso skatu, bet ar ticības un mīlestības apgarotu nogiedu, būs jāatzīst, ka arī Jēzus ciešanās ir samanāma kāda pārlaicīga, dievišķa varenība. Mirstot Jēzus ir uzvarējis šaubas: Tēvs, es nododu savu garu tavās rokās. (Lūka ev. 23, 46.).

(Turpinājums sekos)

A. Dziļumam vācu atzinības ba

Vācijā, Šlezvigas - Holšteinas rakstnieku arodbiedrība, lai veicinātu zemniecības literātūru, bija izsludinājusi literāru sacensību par tematu — Der Bauer in dieser Zeit. Darbi bija jāiesūta anonimi, ar moto, notārei Dr. Brandenburgai - Vēdemeierei. Žūrijas komisijā starp citu ietilpa nedēļas laikraksta Die Zeit šefredaktors J. Millers - Marens, Hamburgas radiofona literārās daļas vadītājs, Dr. H. Švitce un lielā dienas laikraksta Die Welt redakcijas loceklis prof. F. Cimermans.

Rakstnieks Alfrēds Dziļums bija iesūtījis sacensībai arī savu romāna triloģiju Celminieki, Rita cēliens un Dieva dzirnas. Vācu tulkojumā šis plašais darbs ir saīsināts un vairākkārt pārrakstīts. Kā zināms, tajā ir parādīta celminieku cīņa ar purvu un nabadzību, bet pēdējā daļā notēlots Baigais gads un mūsu valsts bojā eja. Romānā darbojas spēcīgi raksturi, sevišķi izcils ir Karstais Maksis. Šī iemesla dēļ, laikam, žūrijas ko-

misija darbu ir ie
jās dienās Alfrēds
ma no Šlezviga
rakstnieku arodb
tāra Chr. D. Hān
ziņojumu: kaut
ja atzinusi, ka r
sacensības not
šim vērtīgajam
rusi atzinības ba
kas. A. Dziļums
ierasties Ķīlē. C
telī, kur notiks
pasniegšana.

Alfreds Dziļu
saņemt personīg
atvaļinājumu pa
Ja atvaļinājumu
tanī laikā, tad,
damies, viņš ie
lē.

Šlezvigas - Ho
ku arodbiedrība
algotos darbus
jiem. A. Dziļum
jo bez paša va
organizācijas a
gādi pret nepa
riem — svešta
rīgi.

Ernas Ošiņas - Bērziņas klasiskā baleta stu
vakars 23. maijā, plkst. 8 vak. Harbord Colle

(52. turpinājums)

Pamācītājs manīja, ka līgavas vecākiem
ko ir nesaprašanās.

— Kā? Ko jūs sakāt? — Frediņa runā vi
tvēris vienu vārdu. — Jums nepatīk mūzika
ram dabūt citu. Lai gan parasti vienmēr ir
Viņš sāka pusbalsī kā mudinādams un
dungot:

— Here comes the bride!...

— Ej tu pa gaisu ar mūziku! — Marija
ciga. — Labāk stādi visus par jaunu kopā!
taisi muļķības, stājies rindā.

No Marijas izrīcībām kalpotājs noprata
līšanos un, sastādījis grupu, pamāja ērģelniek
aldzīgu, garlaikotu skatu tas no jauna klupa

Otrs gājiens beidzās tāpat kā pirmais
māsas gandrīz teciņiem dabūja bēgt no Fre
litas.

Es nevaru tik lēni iet, un es neiešu.
kļuva enerģisks, — ja viņš grib tās meite

A. Dziļumam vācu atzinības balva

Vācijā, Šlezvigas - Holšteinas rakstnieku arodbiedrība, lai veicinātu zemniecības literatūru, bija izsludinājusi literāru sacensību par tematu — Der Bauer in dieser Zeit. Darbi bija jāiesūta anonimi, ar moto, notārei Dr. Brandenburgai - Vēdemeierei. Žūrijas komisijā starp citu ietilpa nedēļas laikraksta Die Zeit šefredaktors J. Millers - Marens, Hamburgas radiofona literārās daļas vadītājs Dr. H. Švitce un lielā dienas laikraksta Die Welt redakcijas loceklis prof. F. Cimermans.

Rakstnieks Alfrēds Dziļums bija iesūtījis sacensībai arī sava romāna triloģiju Celminieki, Rīta cēliens un Dieva dzirnas. Vācu tulkojumā šis plašais darbs ir saīsināts un vairākkārt pārrakstīts. Kā zināms, tajā ir parādīta celminieku cīņa ar purvu un nabadzību, bet pēdējā daļā notēlots Baigais gads un mūsu valsts bojā eja. Romānā darbojas spēcīgi raksturi, sevišķi izcils ir Karstais Maksis. Šī iemesla dēļ, laikam, žūrijas komisija darbu ir ievērojusi, jo šajās dienās Alfrēds Dziļums saņēma no Šlezvigas - Holšteinas rakstnieku arodbiedrības sekretāra Chr. D. Hāna vēstuli ar paziņojumu: kaut žūrijas komisija atzinusi, ka romāns neatbilst sacensības noteikumiem, taču šim vērtīgajam darbam piešķīrusi atzinības balvu — 500 markas. A. Dziļums tiek lūgts maijā ierasties Ķīlē, Conti - Hansa hotelī, kur notiks svinīga godalgu pasniegšana.

Alfreds Dziļums domā balvu saņemt personīgi, jo nodomājis atvaļinājumu pavadīt dienvidos. Ja atvaļinājumu varēs izkārtot tanī laikā, tad, uz dienvidiem dodamies, viņš iegriezīsies arī Ķīlē.

Šlezvigas - Holšteinas rakstnieku arodbiedrība solījusies godalgotos darbus ieteikt izdevējiem. A. Dziļums vēl neko necer, jo bez paša vai kādas latviešu organizācijas atbalsta vācu apgādi pret nepazīstamiem autoriem — sveštautiešiem ir attugi.

Andr. Eglītis

Ernas Ošiņas - Bērziņas klasiskā baleta studijas audzēkņu vakars 23. maijā, plkst. 8 vak. Harbord Collegiate auditorijā.

Prof. Ādolfa Ābeles 75 gadu jubilejas koncertā

Jau otru gadu desmitu savas mūža dienas Kalamazū pilsētā vada latviešu mūziķu seniors, latviešu dziesmu varas meistars prof. Ādolfs Ābele. Šī neizdibināmā vara, ko lielībniekam saviem līdzekļiem neizmānīt, neatņemt vai kā citādi ar pasaulīgu mantu žvadzināšanu neiegūt, izplaukst Dieva svaidītajos un apņem tos, kas viņiem seko bērna mīlestībā. No prof. Ādolfa Ābeles šī vara izstarojusi kā no komponista, tā dziesmu, mūzikas tulka. Maģiskais spēks augstā vilnī Dziesmuvaras balsīm jo dziļi ieskanēja Rīgas sirds dvēseliskajos kambaros, tur virmo vēl tagad un līdzi nācis arī trimdinieku gaitās, ir ap prof. Ābeli kā skaņu loks, dziesmu vairogs. Smalks komponists, ērģelnieks, Dziesmuvaras koris, prof. Ādolfs Ābele — ir kās viens, nešķiŗams, vienreizīgs savā īpatā mūzikālajā lidojumā, ko var tikai apbrīnot, tiekties, vēlēties.

Prof. Ā. Ābeles 75 mūža gadu atceres koncerts, kam īstenībā vajadzēja notikt š. g. 24. janvārī, tika zināmu apstākļu dēļ ieplānots vēlāk — 9. maijā Kalamazū kolledžas Stetsona kapellā. Jaukais laiks, ziedu krāsainība un pirmais lapu zaļums daudzajos kokos iejūsmināja ikvienu, kas mēroja tālus un tuvus ceļus, lai godinātu sirmo komponistu. Tālākais viesis bija kritiķis Jānis Rudzītis no Zviedrijas, tad māc. Jurģis no Anglijas, prof. T. Ķeniņš, komp I. Sakss no Kanadas, komp. B. Skulte no Ņujorkas, daudzi dziesmuvarieši no visām malām un daudzi citi jubilāra draugi un cienītāji.

Svinīgo koncertu jaunki uz ērģelēm ievadīja prof. Tālivaldis Ķeniņš, — atskaņoja savu Improvizāciju par Ābeles garīgās dziesmas tēmu. Reljefu zīmējumu par jubilāru — Ādolfs Ābele latviešu mūzikā — deva komp. Imants Sakss. Sekojošā solo dziesmu daļā ar jubilāru pie klavierēm Valija Melliņa - Bumbule dziedāja piecas dziesmas: Vēl lakstīgala nebūt nav galā (Aspazija), Mātes dziesma (E. Vulfs — lugai pasaka par nāvi), Grāmatas lasītāji (Rainis), Āzis un Vilks (V. Plūdons). Gaismas laukos (J.Veselis). Valija Bumbule patlaban beidz Čikāgas Konservātorijas kolledžu ar maģistra gradu dziedāšanā. Viņas skolotāja ir Sonia Šernova (Sharnova), kādreizējā Metropolitēna operas soliste, tagad dziedāšanas departamenta vadītāja. Labu mūzikālo izglītību Bumbule guvusi arī Toronto Karaliskajā konservātorijā pie V. Kilberna (W. Kilburn). Šinī māc. iestādē darbojas arī prof. T. Ķeniņš. Valijai Bumbulei dziesmu klāsts raisījās pārliecinoši, simpatiskā priekšnesumā. Bumbulei ir visos balss posmos labi izlīdzināts mecosoprāns, dziedājums plūst plaši, viegli, kuplu forti, noturīgu, vieglu piano, priekšzīmīgā dikcijā un frazējumā. Katru viņas dziesmu gribējās dzirdēt atkārtojumā, bet autora, pavadītāja, noblese it kā atturēja, jo zinām, ka prof. Ābele nekad nav bijis devīgs šādā veidā — labāko sniegumu ne katrreiz izdodas atkārtot tāpat.

Dziesmu Vairoga koris brīvmākslinieka Arnolda Kalnajā vadībā noslēdza programmu ar sešām kora dziesmām: Dieva gādībā (K. Jēkabsons), velte autora tēva piemiņai, ar soprāna solo (Daina Jumiķe) un ērģeļu pavadījumu (komp. I. Sakss); Kad Dievs zied tavā dvēselē (Krūza); Reiz stāvēja nabags ceļmalā (Jaunsudrabiņa), abi pirmatskaņojumi, un Dainu zeme (L. Auza) — visas trīs veltījumi A. Kalnājam un Dziesmu Vairogam; Aiz upītes meitas dzied (t. dz.), veltījums Dziesmuvarai, un Ak tad (t. dz.), veltījums Hersbrukas DP nometnes korim, ko jubilārs, tur dzīvodams, vadīja. Šo dziesmu iestudēšanai Arn. Kalnājs pievērsās jau tūliņ pēc Klīvlendas dziesmu svētkiem un aizņēma arī šā pavasaŗa darba cēlienu. Jāteic, šī labprātīgi uzņemtā iecere nav katram pa spēkam un jājautā: kurš koris vēl to pašreiz būtu varējis veikt? Grūtumu ziņā (Reiz stāvēja nabags ceļmalā!) šo dziesmu atminēšana nedodas vieglāk kā Jāzepa Vītola Klīvlendā dzirdētās. Par to Dziesmu Vairogam un viņa vadītājam visa atzinība! Stila vienveidībā un bagātībā uz šādu koncertu bija jāgaida 15 gadu, no tām dienām Valkas nometnē, kad jubilārs aizsniedza sešdesmitus, kad dziesmu gars spārnojās un negribēja rimties. Vai šoreiz izdevās to atkārtot? Toreiz un tagad nevarēja nedzirdēt un nesajust prof. Ābeles īpato, mūzikālo valodu, tās krāsainību, bagātību. Klausītāja sirds pielija pilna nerūsoša dārguma! Šim gadam būtu jābūt prof. Ābeles zīmē un koncertam veltītie pūliņi būtu par dārgiem, ja to atstātu tikai Kalamazū robežās, — tam jāatkārtojas vēl citos latviešu novados!

Roberts Zuika.

Austra Augenberga

GRĀMATA PAR KRIEVU LITERĀTŪRAS ATTĪSTĪBU PADOMJU REŽĪMA LAIKĀ

Anglijā ir iznākusi Padomju Krievijas literātūras vēsture (Literature and Revolution in Soviet Russia 1917—1962., ed. Oxford University Press). Tas ir pirmais sistēmatiskais pārskats par padomju literātūras attīstību, jo līdz šim rietumos ir parādījušies vienīgi īsi, fragmentāri avīžu raksti par padomju literātūru. Pie tam šis pārskats ir objektīvs, un tā autori, acīm redzot, labi pazīst Padomju Savienības apstākļus.

Interesanta bija ar grāmatas publicēšanu saistītā polemika angļu presē. Kreisi noskaņotā „The New Statesman" kritiķis izteica pārmetumu grāmatas autoriem, ka tie pārāk izcēluši politisko elementu savā darbā un it kā gribot pierādīt, ka „dzīve komūnistu režīmā ir īsta elle". Pret šo pārmetumu protestēja „Krievijas lietu speciālists" Ed. Krenkšovs. Viņš pasvītroja, ka Krievijā nav brīvas apolītiskas literātūras; padomju rakstnieki var savu protestu izteikt tikai maskētā veidā savos darbos. Krenkšovs teica par Jevtušenko: „Jevtušenko var ceļot pa ārzemēm, var izteikt kādreiz domas, kas nesaskan ar Chruščeva uzskatiem, bet viņš tomēr ir un paliek . . . cietumnieks". Rakstniekiem, kas gribētu būt jaunu ceļu gājēji, esot jāklusē.

Augšā minētā grāmata ir 11 autoru darbs; katrs no tiem ir pamatīgi izstudējis un apskata tikai vienu padomju literātūras periodu. Lietpratīgu pārskatu par I tās periodu — no oktobŗa revolūcijas līdz 1923. gadam — sniedz Gļebs Strūve (pazīstamā emigranta Pētera Strūves dēls). Viņš aizrāda, ka gandrīz visi vērtīgie darbi šinī periodā ir vecākās, t. i. priekšrevolūcijas paaudzes radīti (Pasternaka, Andreja Belija, Jeseņina, A. Tolstoja, Bloka u. c.). Kā kuriozu G. Strūve atzīmē faktu, ka pirmos gados pēc oktobŗa revolūcijas emigranti un padomju rakstnieki sastopas Berlīnē, — kafejnīcās, laikrakstu redakcijās u. c. Berlīnē bija izdevniecības un žurnāli, kas publicēja ir emigrantu, ir padomju rakstnieku darbus. Berlīni apmeklēja padomju rakstnieki M. Gorkijs, A. Belijs, Ērenburgs u. c. (pēdējo Strūve pat sauc par „pusemigrantu, jo viņš izdevis Berlīnē žurnālu „Vešč" modernās mākslas propagandai).

Nākošais posms ir tā sauktais „Nepa" periods (Ļeņina ievadītā „Jaunā ekonomiskā politika"), kad arī vēl bija iespējami sakari ar rietumiem. Padomju mākslā šinī laikā notiek jaunu ceļu meklēšana (it sevišķi formā) un visādi eksperimenti; ir sastopami dažādi ekstrēmi. Šinī laikā Padomju Krievijā visi „kliedz", sākot ar M. Gorkiju un nobeidzot ar futūristiem, lai varētu dzirdēt viņu balsi vispārējā troksnī un chaosā! Tas ir visdzīvākais un visražīgākais periods padomju literātūrā. Šinī laikā tiek publicēti Pasternaka, Fedina, Leonova, Babela, Jeseņina, Majakovska, Zoščenko u. c. darbi, Šolochovs iesāk rakstīt „Kluso Donu". No minētiem rakstniekiem Majakovskis, Babels, Zoščenko un Šolochovs pilnīgi pieder savam nemiera un trauksmes pilnam laikam, Jeseņins — pa daļai pagātnei. Bet arī šinī samērā brīvajā periodā padomju literātūra nevar uzrādīt tik spožus sasniegumus kā rietumi: tur nerodas rakstnieki līdzīgi Prustam, Džoisam, Tomasam Mannam u. c.

Padomju literātūras traģēdija iesākas ar 1930. gadu — sakarā ar Staļina iejaukšanos. Kā tiek sadzīti kolchozos zemnieki, tā tiek organizēti un boļševizēti rakstnieki. Līdz šim gadam bija 2 rakstnieku apvienības: „Rakstnieku savienība", kurā varēja iestāties rakstnieki arī bez komūnistiskiem uzskatiem, un „Krievu proletārisko rakstnieku apvienība" (RAPP), aiz kuŗas stāvēja kompartija. Ar 1930. gadu RAPP sāk kontrolēt literātūru Padomju Krievijā. Pat revolūcijas cildinātājs, bet citādi diezgan anarchistiski noskaņotais Majakovskis ir spiests iestāties RAPP apvienībā — un 2 mēnešus vēlāk izdara pašnāvību. RAPP visiem spēkiem cenšas proletārizēt literātūru. Fabrikās tiek dibināti literāri pulciņi un atsevišķi to locekļi (strādnieki) tiek atzīti par rakstniekiem. Rakstnieki rīko ekskursijas uz fabrikām; no viņiem gaida piecgades plāna propagandēšanu.

Tad nāk liktenīgais 1934. gads, ar ko iesākas sociālistiskā reālisma" periods. Šinī gadā sanāk I Padomju rakstnieku kongress. 590 rakstnieku - delegātu no visas Padomju Savienības 2 nedēļu laikā noklausās vairāk kā 200 runu! Piedalās 40 izcili ārzemju viesi, — starp tiem Andrē Malrō. Ernsts Tollers, Luijs Aragons, Plivjē u. c. Ar runām uzstājas arī vēlāk Staļina likvidētie Rādeks un Bucharins; pēdējais cildina Pasternaku kā „lielāko mūsu laika dzejnieku". Pirmo reizi atklāti uzstājas Ždanovs ar prasību pēc „sociālistiskā reālisma". Padomju literātūrai esot jābūt tendenciozai, optimistiskai, varonīgai, tai esot jāaudzina masas komūnisma garā: varoņi jāņemot no strādnieku vides. Tiek nosodīta jaunu izteiksmes formu meklēšana („formālisms"). Literātūrai neesot jānodarbojas ar atsevišķu individu psicholoģisko pārdzīvojumu analizēšanu.

Lai kompartijai būtu vieglāk kontrolēt rakstniekus, tad tiek radīta jauna organizācija — „Padomju rakstnieku savienība", kurā ir jāiestājas visiem, kas grib publicēt savus darbus. Savienības statūti prasa pilnīgu pakļaušanos partijas ideoloģijai.

Pirmos gados pēc liktenīgā kongresa sastingums literātūrā vēl nav pārāk manāms, jo ir atļauts tulkot dažādus ārzemju rakstniekus (Dreizeru, Džoisu, Malrō, Steinbeku, Hemingveju u. c. (Hemingvejs arī tagad esot sevišķi populārs padomju jaunatnē).

(Nobeigums sekos)

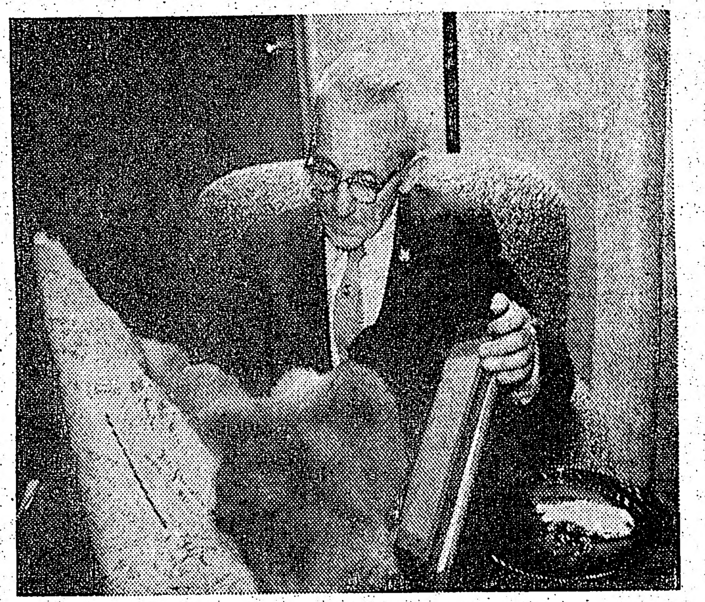

PATEICĪBA

Draugi!

Paldies par sveicieniem, labu dienu vēlējumiem, balvām. Starp tām pārsteigumi: skautu pateicības zīme latviskā SAULĪTE un tālās Austrālijas latviešu jaunaudzes un skolotāju atsūtītā ķengura āda ar vairāku simtu parakstiem.

Jānis Širmanis.

(52. turpinājums)

Pamācītājs manīja, ka līgavas vecākiem par kaut ko ir nesaprašanās.

— Kā? Ko jūs sakāt? — Frediņa runā viņš bija uztvēris vienu vārdu. — Jums nepatīk mūzika? Mēs varam dabūt citu. Lai gan parasti vienmēr ir šī.

Viņš sāka pusbalsī kā mudinādams un iestāstīdams dungot:

— Here comes the bride!...

— Ej tu pa gaisu ar mūziku! — Marija kļuva ērcīga. — Labāk stādi visus par jaunu kopā! Frediņ, netaisi muļķības, stājies rindā.

No Marijas izrīcībām kalpotājs noprata Marijas vēlēšanos un, sastādījis grupu, pamāja ērģelniekam. Vienaldzīgu, gaŗlaikotu skatu tas no jauna klupa taustiņos.

Otrs gājiens beidzās tāpat kā pirmais — līgavas māsas gandrīz teciņiem dabūja bēgt no Frediņa un Lilitas.

Es nevaru tik lēni iet, un es neiešu, — Frediņš kļuva enerģisks, — ja viņš grib tās meitenes iztaisīt par puskroplām, kas vairs kārtīgi paiet nevar, un ja viņas uz to ļaujas, tad tā viņu darīšana, bet es tāda dulluma nedarīšu. Lai nāk Edgars un pats ved savu brūti pie altāŗa.

Padzirdis Andera nodomu, baznīcas kalpotājs izmisumā iecirta rokas matos.

— Tā nevar! Pirms laulībām kopā?! Zem rokas???

Marija izrunājās vienādi un otrādi — gan ar labu, gan ļaunu. Līdz šim viņai vienmēr bija izdevies Frediņu noturēt pie kārtības, bet šoreiz nekas nelīdzēja — Frediņš palika pie sava.

Edgars Lipsts visu laiku bija stāvējis pie altāŗa un gaidījis līgavu, bet, redzēdams, ka līgavas māsas un līgava tālāk par baznīcas vidu netika, nāca skatīties, kas noticis. Padzirdis, kas par vainu, viņš padomu meklēdams skatījās visapkārt, līdz ieraudzīja Ronaldu.

— Klausieties, — Edgars Ronaldu parāva sāņus, — vai jūs nevarat šai lietā ko darīt? Jūs viņu labāk pazīstat.

Bet šoreiz nekā nedeva arī Ronalda mēģinājums Frediņu pierunāt. Anders palika pie sava, kaut arī baznīcas darbinieks viņā skatījās kā vienpadsmitajā pasaules brīnumā. Vēl brīdi pagrozījušies pa baznīcu un apskatījušies kur un kā katrs nākošajā dienā sēdēs, kāzinieki atstāja baznīcas kalpotāju rokas lauzam un atgriezās kāzu mājā.

Edgars Lipsts drīzi atvadījās un aizbrauca pie draugiem, un līdz ar viņa aizbraukšanu Marija zaudēja pēdējo vēlēšanos savaldīties. Pametusi virtuvi Tailoru mātes ziņā, viņa ātri noslaucīja rokas priekšautā un iemetās dzīvojamā istabā, kur Frediņš ar Ronaldu pašreiz pārsprieda un salīdzināja Montreālas un Toronto latviešu dzīves īpatnības.

— Tā, — Marija teica un, iespraudusi rokas sānos, nostājās Frediņam priekšā. — Tā. Un to es saku tagad, kur dzird liecinieks: ja tu rītā savu tēva pienākumu nepildīsi, tad tā ir pēdējā diena, kad mēs esam dzīvojuši kopā. Par apsmieklu tu mani gribi pataisīt? Kas tu tāds esi, ka nevari savu meitu līdz altārim aizvest?

— Sieva, liecies mierā, — Frediņam bija uznākusi patstāvības un noteiktības indeve. — Ja es reiz teicu, ka neiešu, tad neiešu.

— Nu tad labi. Lai tad iet uz aso! — Marija iecirta labās rokas dūri kreisajā plaukstā. — Tad te nu tu, Ronald, redzi, kas par cilvēku tavs krusttēvs. Mīļā stundiņa! Un ar tādu es esmu mūžu kopā nodzīvojusi!

— Ar tādu gan! Ar tādu gan! — Frediņš spurojās. Un ilgi vēl būs jādzīvo.

— Ilgi... Marija bija tuvu asarām. — Cik ilgs mans mūžiņš var būt, ja katru dienu tāds cilvēks acu priekšā?

Tad Marija iedomāja citu vajadzību.

— Ronaldiņ, dēls, esi nu tik labs — ej, pamierini Lilitu. Ka meitene aiz kauna sev gala nepadara.

Bet Lilitai Ronalda mierināšanas nevajadzēja. To pašreiz veica Tailoru māte. Redzēdama Mariju ieejam pie Frediņa, tā steigšus izlavījās no virtuves, lai aprunātos ar traģēdijas galveno cietēju. Pēc tik liela ceļa nobraukšanas būtu aplami ieslēgties virtuvē, ja citur gaidīja interesantākas lietas.

Bet Lilita neizskatījās ne satriekta, ne nospiesta, un Tailoru māte jutās drusku vīlusies. Lilita kārtoja savas drēbes, kas vēl nebija aizvestas uz jauno dzīvokli, un acu kaktiņos tai gulēja mierīgs smaids.

— Bērniņ, man tevis tā žēl, tā žēl... — Tailoru māte tomēr mēģināja, — bet nerūpējies. Gan tēvs pārdomās, un rītu viss būs labi.

— Es nerūpējos, — Lilita mierīgi atbildēja, — tieši otrādi — es priecājos.

— Priecājies?!

— Jā, priecājos, ka tēvs, neskatoties uz mātes kundzīgumu, sevi tomēr neļauj piespiest pie zemes. Parasti viņš vienmēr ļauj mātei vaļu. Reizēm tas nemaz nav tik ļauni, jo māte daudzas lietas padara labāki kā tēvs,— bet reizēm man viņa tomēr žēl.

Tailoru māte rokas vien noplātīja.

— Bet tas nesmukums! Kā izskatīsies, ka viņi rītu ar tādu naidu ies baznīcā?

— Kas par naidu? Mātei dusmas ātri nāk un ātri iet. Un aizies arī šīs. Bez tam — gan māte tēvu pielauzīs. Nebūtu pirmā reize.

— Bet tavu kāzu gods būs samaitāts.

— Tas būtu samaitāts, ja es pati būtu sanākusi naidā ar Edgaru. Un māte nekad tik nikna nebūtu kļuvusi, ja mana precēšanās būtu viņai pa prātam. Viņai Edgars nepatīk. Viņai liekas, ka vajadzētu kāda, kam daudz naudas. Bet viņa aizmirst, ka neesmu ne skaista, ne jauna, ne sevišķi izglītota.

— Un tu viņu mīli? — Tailoru māte domīgi jautāja.

— Jā, krustmāt. Mēs ar Edgaru saprotamies.

— Edgaram Montreālā bija slava, ka reizēm esot tāds — nu, aušīgs. Tā — pa gaisu vien. Ka trūkstot īstās dzīves nopietnības.

— Tas nav tiesa, krustmāt. Edgars lieki nebēdājas, viņam ir jautrāks raksturs kā citiem, bet aušīgs gan viņš nav. Es esmu daudz smagāka rakstura par Edgaru, un tā mēs izlīdzināsimies. Es gādāšu par to, lai viņš kļūst nopietnāks, bet viņš, savukārt, mani iemācīs pasmieties. Šajā mājā mēs daudz smējušies neesam.

(Turpinājums sekos).

Latvieši Kanādā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421.6074.

● Mākslinieka Jāņa Gaiļa gleznu izstādi Sv. Jāņa ev. lut. draudzes baznīcas sarīkojumu telpās 17. maijā atklāja LNAK kultūras un izglītības daļas vadītājs J. Mežaks. Mākslinieks šai izstādei no Ņujorkas atvedis 46 darbus. 6 darbi pārdoti jau pirmajās dienās, bet divām ainavām nodoti pasūtījumi. Izstādi apmeklējušas jau ap 200 personas. Izstāde pagarināta līdz 24. maijam. Tā atvērta darbdienās no plkst. 4 līdz 9 vakarā, bet sestdien un svētdien no plkst. 10 rītā līdz 9 vakarā. Latviešu mākslas cienītājiem šī ir reta izdevība skatīt iecienītā mākslinieka darbus Toronto.

● DV KV kultūras un sporta daļa sadarbībā ar LSAK paredzējusi 11. un 12. jūlijā vispusīgu sporta sarīkojumu Sv. Andreja ev. lut. draudzes lauku īpašumā Sidrabenē. Sarīkojumu 11. jūlijā plkst. 2 dienā ievadīs basketbola sacīkstes starp Toronto un Hamiltonas vienībām. Līdztekus tām paredzētas dažādas sporta spēles un nodarbības pieaugušiem un arī mazajiem. No plkst. 5 līdz 8 vakarā deja, bet plkst. 8 kopīgs ugunskurs ar priekšnesumiem. Piedalīsies DV teātra aktieri. Jautro un nopietno ugunskura programmu vadīs Ed. Ābele.

Svētdien, 12. jūlijā, plkst. 10 no rīta notiks dievkalpojums; plkst. 11,30 parādes gājiens ar sportistu, DV nodaļu pārstāvju, skautu un gaidu piedalīšanos. Pēc tam sekos vieglatlētikas sacīkstes visās populārās disciplīnās. Sarīkojuma noslēgumā paredzēti piemēroti priekšnesumi.

● Ļoti labi apmeklēts bija Zviedrijas viesa, kritiķa un esejista J. Rudzīša referāts Sv. Jāņa ev. lut. draudzes baznīcas sarīkojumu telpās. Referāta vakaru ievadīja LPB Kanadas kopas priekšniece B. Senkēviča.

Referents plašākā stāstījumā pakavējās pie okupētās Latvijas literatūras vērtējuma un rakstnieku sniegumiem. Salīdzinājumā ar trimdas rakstniecību, kur radušies daudzi jauni darbi visās literatūras nozarēs, okupētās Latvijas rakstnieki pakļauti komūnistu režīma noteiktai propagandas līnijai. Katrs mēģinājums novirzīties no šīm līnijām kā satura, tā arī formas ziņā tiek uzskatīts par buržuazisku nacionālismu, kas autoram var sagādāt spaidus un ierobežojumus. Tādēļ lielākā daļa no izdotiem darbiem ir režīma slavinoša propaganda, nesasniedzot rakstniecības mākslas līmeni. No Rakstnieku savienības nedaudz vairāk kā 100 biedriem kā čaklākie režīma kalpi uzskatāmi Andrejs Upītis, Vilis Lācis, Jānis Sudrabkalns, Anna Sakse, Mirdza Ķempe u. c. Pēc Staļina nāves radušos „atkusni" centās izmantot arī rakstnieki, galvenokārt no jaunās paaudzes, bet tas ātri pagāja. Šodien Staļina personības kultu atvieto Chruščeva kults, un veltīgi domāt, ka tas būtu ienesis režīma maiņu. Rakstniecība tagad ieslēgta sociālistiskā reālismā, 20 režīma gados izrakstot sev nabadzības apliecību. No jaunās paaudzes rakstnieku līmenim izdevies tuvoties vienīgi Visvaldim Eglonam un Ojāram Vācietim. Viegli neklājas vecajiem rakstniekiem, kas savu literāro talantu negrib pārdot režīma propagandai.

● Sv. Jāņa ev. lut. draudzē māc. A. Lūsis iesvētījis Jāni Ābolīņu, Ģirtu Ātrēnu, Jāni Driķi, Jāni Mangali, Gunaru Ozoliņu, Vilni Pētersonu, Jāni Ramu, Kārli Siliņu, Valdi Salnu, Klāvu Zichmani, Līgu Ārīti, Anitu Bruži, Dagniju Celmu, Inesi Dobeli, Sibillu Gann, Intu Hanzenu, Mirdzu Jaunzemi Ilzi Kursi, Elgu Ozoliņu, Sarmīti Reichmani, Daci Rausi, Ivu Vīksni un Laimu Zichmani

● Nākamā Toronto latviešu filatelistu kluba sanāksme notiks 24. maijā. Nama tēvs šoreiz būs J. Ronis, kas dzīvo Bramptonā. Adrese: 55 Woodward Avenue.

● Gleznotāja P. Luksa gleznu izstādi atklāja pag. sestdien, DV Toronto nodaļas namā. Pirmajās dienās izstādi apmeklēja ap 100 gleznu cienītāji. Izstādīti 60 darbi un pārdoti jau 7. Izstāde atvērta ik dienas no plkst. 2—8 vakarā. To slēgs sestdien, 23. maijā, plkst. 8 vakarā. P. Lukss, ko šejienes latviešu sabiedrība pazīst galvenokārt kā latviešu strēlnieku kopas pr.-ku, par izstādes panākumiem iepriecināts.

● Ap 250 apmeklētāju noskatījās M. Zīverta „Kā zagļis naktī" Čikāgas latviešu teātra viesizrādē.

● Sv. Andreja ev. - lut. draudzē māc. A. Cops kristījis Gundegu Hildu Astrīdi Kelli, Pētera un Lilitas meitiņu. Salaulāti Jānis Devins un Milda Bērziņa.

● Western Ontario Art Society gadskārtējā izstādē, kas notiek Londonas mākslas galerijā no 8. maija līdz 8 jūnijam, piedalās 84 autori ar 105 darbiem. Starp tiem arī latviešu mākslinieki: keramiķis Z. Jurševskis ar diviem darbiem, tēlnieks A. Kopmanis ar divām bronzas figūrām. Gleznotāja Ausma Puķīte piedalās ar akvareli.

● Pēc ilgākas slimības 18. maijā slimnīcā miris Edvards Tilmanis, 63 gadu vecumā. Viņu no Rosar bēru mājas pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu izvadīs māc. A. Cops ceturtdien, 21. maijā, plkst 1 dienā. Trešdien, 20. maijā, plkst. 7,30 svētbrīdis Rosar bēru mājā. Nelaiķis bija pazīstams kā latviešu tirgotājs. Viņš atstāj dzīvesbiedri, meitu un znotu.

● Māc. A. Lūsis salaulājis Dainas koŗa koristus Juri Tēraudu un Skaidrīti Lilienfeldi, ar dziesmām piedaloties Dainas korim diriģenta J. Pālena vadībā.

● Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes dāmu komiteja konstruēšanās sēdē par priekšnieci izraudzījusi Līviju Jansoni, līdzšinējai pr-cei Sofijai Zaķei atsakoties. Līdzšinējos amatos paliek priekšnieces vietniece L. Lūse, sekretāre M. Tanne, kasiere A. Krugere, mantzine E. Baruša, locekles: S. Zaķe, E. Buka, N. Tanne, B. Tiltiņa un V. Šimiņa. Dāmu komiteja nolēma rudenī rīkot ērģeļu koncertu, 4 oktobrī draudzes vakaru, bet 28. un 29. novembrī gadskārtējo Ziemassvētku tirdziņu.

● Sv. Jāņa ev. - lut. draudzē māc. A. Lūsis kristījis Noru Borgu, Ilmāra un Zelmas meitiņu.

● Igauņu 3. nacionālais festivāls pag. nedēļas nogalē notika Maple Leaf Gardens. Festivāla programmā ietilpa kopkoŗu dziesmas, piedaloties ap 600 dziedātājiem no Kanadas un ASV. Iespaidīgi bija vingrošanas un plastiskās vingrošanas priekšnesumi, piedaloties ap 200 dalībniekiem. Patīkamu iespaidu atstāja arī tautisko deju priekšnesumi un pūtēju orķestra atskaņojumi. Mākslas un daiļamatniecības iestādes skatāmas Igauņu namā.

● Rīgas vienības mazskauti, 17 pirmnieki un palīgi, 1 saimju vecākais, 4 vadītāji Austrumu ev. - lut draudzes īpašumā Tālavā, trīs dienas nometņojot pag. nedēļas nogalē, darīja visus pienākumus, sākot ar komandanta, beidzot ar pavāra.

Mazskauti paši arī sagatavoja un vadīja ugunskuru, veica sporta spēļu pārbaudes un mācījās nometņošanas piederumu darināšanu, lai varētu izdaļīot nākošo Lielo nometni jūnija beigās Happy Hills parkā.

JĀŅA GAIĻA IZSTĀDE
Sv. Jāņa sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.
PAGARINĀTA LĪDZ 24. MAIJAM.
Izstāde atvērta darbdienās no pl. 4 līdz 9 vakarā, sestdienā un svētdienā no pl. 10 rītā līdz 9 vakarā.

LIELGAIDAS MĀCĀS...

9.—10. maija nedēļas nogalē Toronto pulcējās lielgaidu saimvedes no Gaujas, Ventas, Saulkrastu un Abavas gaidu vienībām, lai lielgaidu saimvežu kursos gūtu mākas un zināšanas, kas viņām palīdzētu veiksmīgāk vadīt savas saimes pāri dzīves dūkstīm.

Lielgaidu saimvežu kursus sestdienas rītā atklāja Kanadas gaidu jendas lielgaidu cilts vecākā vad. T. Gailīte, kas bija arī kursu rīkotāja.

Sveicienus un laba vēlējumus lielgaidu saimei un kursu vadībai bija sūtījuši: JGP vad. A Mārtinsone un JSP vad. A. Budrēvics. Kursu nodarbību vadībā darbojās: vad. A. Mārtinsone, vad. M. Vilka, vad. V. Slavieša, vad. O. Rutka, vad. T. Gailīte, vad. A. Budrēvics, vad. G. Šubiņš un vad. J. Deksnis.

…kas viņām liek pulcēties latviešu jaunatnes organizācijās un kas viņām rada lielāku labsajūtu latviešu pulciņā, raksturojot to kā „kaut ko", kas viņus mudina...

Lg. saimvežu kursi notika DV namā, kur 10. maijā bija pulcējusies arī DV KV savai darba sēdei. DV KV pr-ks R. Epneris pagodināja lielgaidu saimi, nododot DV sveicienus un solot iespējamo atbalstu jaunu gaidu vienību radīšanā, ar gandarījumu pieminot jauno gaidu un skautu vienību nodibināšanu Londonā. R. Epneris uzsvēra, ka jaunatnei jānomaina pagurušie ceļa gājēji un savām jaunajām sirdīm un rokām jācel latviskais darbs.

Ka lielgaidām latviskā pasaule ir tuvāka nekā kanadiešu, liecināja atzinumi diskusiju vakarā par temu „Latviešu jaunatne starp divi pasaulēm". Pašas lielgaidas atzina, ka ir lielāks gods palikt par latvieti nekā kļūt par kanadieti, kas ir saskaldīts indivīds un reprezentē tautu mozaīku, bet latvietis pārstāv tautu kam ir pagātne, vēsture un sava sena kultūra. Lielgaidas gan nevarēja saukt vārdā to spēku, kas viņām liek pulcēties latviešu jaunatnes organizācijās un kas viņām rada lielāku labsajūtu latviešu pulciņā, raksturojot to kā „kaut ko", kas viņus mudina...

Šķiet, mūsu jaunā maiņa min pirmos soļus latviskajā sabiedriskajā vidē, un, cerams, drīz tā atradīs vārdus šim „kaut kas", sākot savu jauno laiku!

Kursos piedalījās 16 lielgaidas, no tām apliecības par kursu beigšanu saņēma: no Gaujas g. v. A. Korba, D. Āpše un E. Simanovska, no Ventas g. v. R. Eikerte, A. Miķelsone un B. Upīte, no Saulkrastu g. v. K. Kārkliņa un M. Koļesņikova, no Abavas g. vienības v. v. E. Milice un apliecību par kursu apmeklēšanu ieguva D. Celma no Saulkrastu gaidu vienības.

Par kursantu cienastu bija rūpējusies Gaujas g. v. vecāku padome.

Svētdien, Ģimenes dienā, kursus beidza ātrāk kā parasts — pēcpusdienā. Kursu nobeigumā vad. T. Gailīte mudināja saimvedes audzināt sevi un savas lielgaidas tā, lai būtu visiem par priekšzīmi, un grūtībās atcerēties lielā dzejnieka Raiņa vārdus: „Mēs būsim lieli tik, cik mūsu griba!" JGP vad. A. Mārtinsone izsniedza kursantēm apliecības par kursu beigšanu un pateicās lielgaidām un kursu vadībai par veikto darbu.

Lielgaidu saimvežu kursi izskanēja ar gaidu dziesmu un lūgšanu: „Kungs, palīdzi mums rītu būt labākām nekā mēs bijām šodien!", to lūdza ikviena, savās sirdīs ieslēdzot mīļoto māmiņu un solījumu: būt tīrām domās, vārdos un darbos!

J. G.

Londonas latviešu bankas trīs gadi

Londonas, Ont., Latviešu kreditsabiedrības pārvalde. Uzņēmumā no kreisās: A. Jurkāns kred. kom. pr.-dis, A. Vickops — kasieris, V. Daugulis —valdes pr-ka palīgs, R. Bērziņš — valdes pr.-dis, F. Arnds — sekretārs. Stāv no kreisās: A. Beitāns — kred. kom. sekretārs. H. Blaubergs — kred. kom. loc., V. Miķelsons — rev. kom. loc., A. Preimanis — rev. kom. sekretārs, H. Laviņš — rev. kom. pr-dis. Iztrūkst: Dr. J. Grebežs — valdes loceklis. Foto: F. Arnds

Maija sākumā pagāja 3 gadi, kopš Londonā, Ont., latviešu banka uzsāka savu darbību. Šo gadījumu atzīmēja ar aktu - koncertu - balli.

„Vienprātībā arī mazas lietas top lielas," aktu atklājot teica valdes priekšsēdis R. Bērziņš un norādīja, ka bankas darbība ir augusi diendienā vislielākā vienprātībā un sadarbībā ar visiem Londonas latviešiem un to organizācijām.

Noguldījumi no pirmās dienas $ 2 .400,- ir pieauguši uz — $ 76.200,-. Biedru skaits ir sasniedzis 170, aizdevumi pieauguši līdz 72.500 dolariem. R. Bērziņš paziņoja valdes lēmumu ziedot Londonas latviešu jaundibinātām skautu un gaidu vienībām $ 50,-.

LNAK valdes pr-dis J. Niedra bija sūtījis rakstveida apsveikumu. Adolfs Svenne sveica Amerikas latviešu kreditsabiedrību apvienības vārdā, norādot uz kreditsabiedrību lielo ideoloģisko un materiālo nozīmi tautiešu dzīvē. Sveicienus no Londonas latviešu kopas nodeva prof. A. Dreimanis, atzīmējot, ka banka trijos gados ir izveidojusies par lielāko latviešu organizāciju Londonā. Daugavas Vanagu un Korporāciju kopas vārdā sveica T. Zandersons un Londonas latviešu katoļu kopas vārdā St. Lācis. Koncerta daļā piedalījās vīru ansamblis Kalvis, iepriecinot svētku dalībniekus ar skaistām dziesmām izsmalcinātā izpildījumā.

Vakars bija viens no vislabāk apmeklētiem sarīkojumiem pēdējā laikā Londonā.

E.K.B.

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798. Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTĀMMAŠĪNAS par visizdevīgākām cenām ALEKSANDRS KANBERGS, 65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave., Tel.: 463-2667

● Happy Hills parka īpašnieki ir K. Taškāns, Emīlija Ešentāle un S. Vasarājs. Informāciju var pieprasīt pa tālruni arī K. Taškānam — LE 3-3475 un E. Ešentālei — WA 2.2268.

SV. KATARINES

● Vietējā ev. - lut. latviešu draudzē mācītājs J. Prauliņš kristījis Ēriku Eduardu Grīnbergu, Eduarda un Īnas dēliņu, un Risandri Lidiju Mei Dzenīti - Zeniņu, Imanta un Viktorijas meitiņu.

Toronto lielpilsētas steidzamās rīcības organizācija (Metro Toronto Emergency Messures Organization), kuras priekšsēdis ir pilsētas padomnieks George Ben, pirms dažiem mēnešiem ir paplašinājusi savas apmācības un informācijas programmu visu iedzīvotāju interesēs Toronto lielpilsētas robežās.

Šajā sakarā pulkvedis John Pollard, augstāk minētās organizācijas direktors, 8. aprīlī paziņoja, ka šajā organizācijā kā pastāvīgs štāta darbinieks ir pieņemts arī Milans Jakubecs.

M. Jakubecs ir valodu pratējs, ar ievērojamu pieredzi dažādu tautību un veterānu organizāciju darbā Ontario. Viņš iecelojā Kanadā 1953. g. un 11 gadus nostrādāja Ontario Šoseju departamentā.

DV maija ballē ievēlētā „Maija karaliene" Dace Priedīte (vidū) ar galma dāmām Rudīti Gulbi (pa kreisi) un Andu Lorbergu (pa labi). Foto JAK

DV nodaļas tradicionālā Maija balle „Kādreiz maijā" aizvadītajā piektdienas vakarā pulcināja Ungāru nama mājīgajā deju zālē vairāk par simtu jautru deju cienītāju. Rīkotāji bija iepriecināti redzēt kuplā skaitā ieradušos jauniešus, kas balles noskaņā ienesa pavasarīgās vēsmas. Šī bija DV nodaļas 10. Maija balle. Maija karalienes goda tīkoja 13 meičas, lielā pārsvarā jaunās paaudzes pārstāves. Vakara apmeklētāji balsojot par karalieni ievēlēja baletdejotāju Daci Priedīti, bet par karalienes galma dāmām Andu Lorbergu un Rudīti Gulbi. Jaunievēlētai Maija karalienei karalienes lenti uzlika iepriekšējā gada karaliene Gaida Locāne, bet viņu kronēja LNJ AK pr-dis Jānis Ķeniņš. Karalieni un galma dāmas krāšņiem rožu ziediem apveltīja sarīkojuma vad. Osvalds Kļavenieks. Īpašu rožu velti Maija karalienei bija veltījis Lotus puķu veikals. Piezīmējams, ka Anda Lorberga tika ievēlēta Brīvības festivālā kā Miss Freedom galma dāma.

Vanadzes bija organizējušas loteriju, kuŗā laimestus ieguva A. Čivželis un Dzidra Krūmiņa. Vakara viesi varēja greznoties ar vanadžu rožu ziediem un baudīt vanadžu gatavoto cienastu.

Maija balle norisa pavasarīgas noskaņas gaisotnē. Patika „Z-Daņa deju orķestris. Sarīkojums deva arī atlikumu.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

No 16. — 23. maijam — P. Luksa gleznu skate DV namā, 123 Huron ielā, no plkst. 2—8 v.

22. maijā — plkst. 8 vakarā vīru ansambļa Kalvis koncerts Parkdale Collegiate.

23. maijā — pl. 8 vakarā Ernas Ošiņas - Bērziņas Klasiskās baleta studijas audzēkņu vakars Harbord Collegiate institūtā Harbord / Euclid.

29. maijā — plkst. 7,30 vakarā Sv. Andreja b-cas telpās TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.

29. maijā — plkst. 8,15 vakarā pianistes Ilzes Štrāls - Didrichsones klavieŗu koncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē, Balmoral

31. maijā — Pavasaŗa svētki Sidrabenē — sacīkstes un priekšnesumi.

30. maijā, plkst. 7,30 vak. DV teātris Kanadā izrādīs M. Zīverta Kurrpurrū — Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

6. jūnijā — plkst. 10.00 no rīta TLB Sestdienas skolas darba gada nobeigums un izlaiduma akts Sv. Andreja baznīcas telpās.

20. jūnijā — Līgo svētki Sidrabenē.

11. un 12. jūlijā — Sidrabenē DV salidojums sportam un jaunatnei ar plašu programmu. Deja, ugunskurs, priekšnesumi un vieglatlētikas sacīkstes. DVKV un LSAK sarīkojums.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums.

KIČENERA

23. maijā — plkst. 7,30 Ceriņu balle — DV Kičeneras - Vaterlo nod. vanadžu kopas sarīkojumā River Valley Lodge telpās.

LONDONA, ONT.

30. maijā — Skolas izlaidums un Ģimenes diena. Bibliotēkā.

6. jūnijā — DV Londonas nodaļas Ziedu balle, Labour Hall, plkst. 8 vakarā.

27. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

HAMILTONA

23. maijā — plkst. 7 vak. Hamiltonas Latviešu b-bas koŗa koncerts konservātorijas zālē, 126 James St. S.

NIAGARA

23. maijā — Latviešu jaunatnes basketbola turnīrs un tradic. Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā..

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

Dzīve Savienotās Valstīs

ĢENERĀLKONSULS

Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave, Tel: 463-2667

● Happy Hills parka īpašnieki ir K. Taškāns, Emīlija Ešentāle un S. Vasarājs. Informāciju var pieprasīt pa tālruni arī K. Taškānam — LE 3-3475 un E. Ešentālei — WA 2-2268.

SV. KATARĪNES

● Vietējā ev. - lut. latviešu draudzē mācītājs J. Prauliņš kristījis Ēriku Eduardu Grīnbergu, Eduarda un Inas dēliņu, un Risandri Lidiju Mei Dzenīti - Zeniņu, Imanta un Viktorijas meitiņu.

Toronto lielpilsētas steidzamās rīcības organizācija (Metro Toronto Emergency Messures Organization), kuŗas priekšsēdis ir pilsētas padomnieks George Ben, pirms dažiem mēnešiem ir paplašinājusi savas apmācības un informācijas programmu visu izcelsmju iedzīvotāju interesēs Toronto lielpilsētas robežās.

Šajā sakarā pulkvedis John Pollard, augstāk minētās organizācijas direktors, 8. aprīlī paziņoja, ka šajā organizācijā kā pastāvīgs štata darbinieks ir pieņemts arī Milans Jakubecs.

M. Jakubecs ir valodu pratējs, ar ievērojamu pieredzi dažādu tautību un veterānu organizāciju darbā Ontario. Viņš iecelojа Kanadā 1953. g. un 11 gadus nostrādāja Ontario Šoseju departamentā.

...UMU KALENDĀRS

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums.

KIČENERA

23. maijā — plkst. 7,30 Ceriņu balle — DV Kičeneras - Vaterlo nod. vanadžu kopas sarīkojumā River Valley Lodge telpās.

LONDONA, ONT.

30. maijā — Skolas izlaidums un Ģimenes diena. Bibliotēkā.

6. jūnijā — DV Londonas nodaļas Ziedu balle, Labour Hall, plkst. 8 vakarā.

27. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

HAMILTONA

23. maijā — plkst. 7 vak. Hamiltonas Latviešu b-ba koŗa koncerts konservatorijas zālē. 126 James St. S.

NIAGARA

23. maijā — Latviešu jaunatnes basketbola turnīrs un tradic. Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.

23. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARĪNES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

VANADZĒNU KUSTĪBAS IEDZĪVINĀŠANA

Kas ir vanadzēnu kustība un kā organizējams vanadzēnu audzināšanas darbs, par to esmu rakstījis mēnešraksta „Daugavas Vanagi" 1963. g. 2. un 3. num. un arī laikrakstā „Latvija Amerikā".

Vanadzēnu audzināšanas darbam D. V. Apvienība Zviedrijā ... pievērsusies jau kops 1956. gada un praktiskā darba panākumiem, ka tas ir viens no svētīgākajiem un nozīmīgākajiem darbiem, ja gribam DV organizāciju nodrošināt nākotnei.

Atzīstot šī darba panākumus, DV ASV delegātu sapulce 1963. g. pieņēma lēmumu, ka līdzīgā veidā vanadzēnu audzināšana jāsāk visās DV apvienībās ASV, un atzina, ka arī visās DV organizācijas mērogā būtu jārada vanadzēnu kustība. Šai kustībai delegātu sapulce noteica konkrētu mērķi:

1. Jāpanāk, lai visi DV ģimeņu bērni mācās latviešu skolās. Kur lielie attālumi vai citi apstākļi kavē bērnus iet parastās sestdienas skolās, tur jāorganizē Mājmācības skolas ar mācības sekmju kontroli vismaz reizi mēnesī.

2. Jārūpējas, lai arvien visi DV ģimeņu bērni piedalās vispārējās bērnu un jauniešu vasaras nometnēs, bērnu svētkos un, kur vien tas iespējams, iestājas latviešu skautu un gaidu vienībās. Lai visi lasa „Mazputniņu" vai jaunatnes žurnālu „Mēs."

3. Bez tam, latviskai audzināšanai, savstarpējā draudzības gara izkopšanai un ievadīšanai DV organizācijas mērķu un centienu izpratnē, DV ģimeņu bērni — vanadzēni, vasaras periodā pulcināmi vēl atsevišķās nedēļas nogalēs nometnēs vai izbraukumos.

Arī DV Centrālā valde pag. gada sēdē atzina: lai gan DV org. līdz šim ir devusi materiālu un morālu atbalstu visām trimdas jaunatnes organizācijām un to pasākumiem, tas tomēr nav devis DV organizācijai jauno maiņu, lai tā nākotnē varētu veikt savus uzdevumus. Tāpēc DV organizācijai turpmāk pašai ir jārūpējas par savas jaunatnes audzināšanu un iesaistīšanu DV darbā. Jaunatnes audzināšanas darbs jāsāk no pašiem pamatiem — ar DV organizācijas locekļu bērniem — vanadzēniem visos kontinentos.

Par vanadzēnu kustības iedzīvināšanu pagājušā gadā izšķīrās arī Kanadas DV delegātu sapulce, un šis darbs ar atsevišķiem pulciņiem ir sākts arī Anglijā un Zviedrijā.

ASV vanadzēnu audzināšanas darbs regulāri tiek veikts jau piecās DV apvienībās un arī pārējās apvienības par vanadzēnu kustības iedzīvināšanu ir nopietni domājušas un iespēju robežās darbu sākušas.

No DV ASV apvienību pārskatiem un atsevišķi ievāktām ziņām var konstatēt, ka vēl tikai 69 proc. skolas gados esošo DV ģimeņu bērnu mācās latviešu skolās un ka samērā mazam skaitam, tikai ap 17 proc., ir bijusi iespēja iesaistīties latviešu skautu un gaidu vienībās.

Protams, jaunatnes audzināšanā viena gada laikā nevar radīt nekādus brīnumus. Organizēšanas darbs prasa laiku, un audzināšanas sekmes var redzēt un manīt tikai pēc vairākiem gadiem, pat tikai pēc gadu desmitiem. Tāpēc arī ar vanadzēnu kustības iedzīvināšanu nevaram kavēties ne brīdi, jo tā sevī glabā visas DV organizācijas nākotni un darbības iespējas.

No DV ASV 1964. g. delegātu sapulcei iesniegtiem pārskatiem varam konstatēt, ka DV organizācijai draud strauja biedru sastāva novecošana. Pārskati rāda, ka tikai nepilni 9 proc. no visiem biedriem ir zem 30 gadu vecuma. Bet ieskatoties Ziemeļkalifornijas DV apvienības biedru grupā, kas ir vecāki par 30 gadiem, atklājas aina, kuŗā redzam, ka vēl pēc 10 gadiem gandrīz 2/3 no šīs grupas biedriem būs sasnieguši jau 65—80 gadu vecumu. Tātad aizgājuši pelnītā pensijā un atpūtā.

Šis konstatējums lai mums atgādina, cik svarīgi, un ka ir arī pēdējais laiks, Daugavas Vanagu organizācijai rūpēties pašai par savas jaunatnes audzināšanu — iedzīvinot vanadzēnu kustību, kas vispirms aptvertu mūsu pašu bērnus un dotu mums drošu pārliecību, ka mūsu ceļi un mērķis novedīs mūsu centienus un cīņu līdz Latvijas atbrīvošanas rītam. Ja tagad to nedarīsim, tad viss mūsu līdzšinējais darbs zaudēs nākotnes nozīmi, un, kā karavīri mēdz teikt, viss būs salaists dēlī.

Pārskatus iesūtot, vairākas D V apvienības ir aprādījušas grūtības un šķēršļus, kas japārvar, lai vanadzēnu kustību iedzīvinātu, un tur pavīd arī it kā noraizēšanās, ka vanadzēnu pulcināšana „varētu radīt šķelšanos DV un jau pastāvošo jaunatnes pulciņu starpā."

Pavīd arī vēl neizpratne vanadzēnu kustības ideju, jo vanadzēnu kustības iedzīvināšana tiek izprastā tā, ka būtu jādibina kāda jauna organizācija un tad tikai darbu varētu sākt.

Esmu jau vairākkārt presē un referātos norādījis, ka vanadzēnu kustība nav nekāda j a u n a s organizācijas radīšana, bet tikai v e i d s, kā DV aktīvizēt savu bērnu latvisko audzināšanu un ievadīšanu DV organizācijas mērķu izpratnē ar nolūku, lai pakāpeniski tos ievadītu organizācijas darbā, jo niekalbība vien tik būtu, ja tēvi dedzīgi iestātos un strādātu Latvijas brīvībai, bet savus bērnus šinī darbā neievadītu, ļaujot tiem asimilēties un aiziet no savas tautas.

Visus DV organizācijas pastāvēšanas gadus vairāk esam domājuši par materiālo aprūpi un sabiedriskā dzīvē, „mīļā miera dēļ", arvien piekāpušies pret citiem, nereti upurējot savas organizācijas intereses. Tāpēc tagad daudzās latviešu kolonijās nedarbojas DV nodaļas, maz mums ir saimniecisku pasākumu un esam palikuši bez savas jaunās maiņas, kaut gan arvien esam atbalstījuši citu organizāciju jaunatnes darbu un to darām arī vēl tagad.

Organizāciju sadzīvē jau ir iesakņojies ieskats, ka DV org. ir tikai priekš tam, lai atbalstītu citu organizāciju pasākumus, un katrs mūsu patstāvīgākais solis savas organizācijas stiprināšanā tiek tulkots kā „pastāvošās kārtības jaukšana un sabiedrības šķelšana."

Saskatu, ka vanadzēnu kustības iedzīvināšana ir DV organizācijas dzīvības jautājums. Iedzīvināta tā nesīs lielu svētību arī draudzēm, biedrībām, studentu organizācijām un visai trimdas latviešu sabiedriskai dzīvei.

Vanadzēnu kustība ir ļoti reāla, visos apstākļos pakāpeniski reālizējama. Praktiskā darbā tā ir pārbaudīta, un tā ir gūtas labas sekmes. Tāpēc viss atkarājas no mums pašiem, cik mums ir nacionāla lepnuma un morāliska pienākuma pret savu tautu, lai uzņemtos rūpes par savu bērnu latvisko audzināšanu.

Aizbildināties un izlocīties no šī pienākuma pildīšanas arī tagad varam ar dažādažādiem iemesliem un argumentiem. Bet patiesībā tie būtu tikai sameklēti iemesli, aizbildinot savu negribēšanu darīt nopietnu un nepieciešamu darbu, kas prasa lielu piepūli un kas tūlīt nesola redzamus panākumus.

Bet ja mēs esam apzinīgi Daugavas Vanagu organizācijas locekļi ar skatu nākotnē, tad šis darbs mums ir jādara kā pienākums pret saviem bērniem, organizāciju un savu tautu.

Mūsu mērķi un nolūki jaunatnes audzināšanā nav slēpjami. Sadarbībā ar citām organizācijām tie vienmēr pasvītrojami, lūdzot arī citu organizāciju un draudžu atbalstu tādu pašu, kādu mēs līdz šim esam snieguši un arī nākotnē sniegsim citām organizācijām. Jo, kā jau teicu, mūsu panākumi vanadzēnu audzināšanā būs ieguvums arī draudzēm, biedrībām, studentu organizācijām un visai latviešu sabiedrībai.

Jaunatnes audzināšanā darītāju nekad nebūs par daudz. Tāpēc ar dedzīgām sirdīm un čaklām rokām pie darba!

Teodors Sīlis,
DV ASV valdes referents Vanadzēnu organizēšanas jautājumos.

PATRIOTA PIEMIŅAI

75 gadu vecumā ar sirdstrieku mirušais bij. Pašvaldību departamenta direktors Gothards Adolfs Caucis guldīts zemes klēpī, Oklandes Mountain View kapsētā.

Atvadu un bēru dievkalpojumus vadīja māc. G. Kness - Knezinskis. Izvadīšanā piedalījās organizāciju pārstāvji un daudz bērinieku. Aizgājēja darbu Latvijas labā atvadvārdos goddevībā pieminēja organizāciju pārstāvji, noliekot krāšņus vainagus. Arī trimdā G. Caucis aktīvi piedalījās sabiedriskā darbā. Bija ilggadīgs Oaklandes latviešu draudzes sekretārs un Daugavas Vanagu organizācijā aktīvi darbojās līdz kopš 1949. gada.

Savos priekšlasījumos, runās un dzejā viņš arvien pauda dziļu ticību Latvijas brīvībai un apliecināja sevi kā ticīgu cilvēku, kas paļaujas Dieva augstākai gribai un gudrībai.

Līdz pat pēdējam brīdim viņš bija garā spirgts; rakstīja atmiņas par darbu un politiskām cīņām Latvijas brīvvalstī un kārtoja savu dzeju krājumu Tītavīņas.

G. Cauča sabiedriskā un valsts politiskā darbinieka gaitas brīvajā Latvijā arvien vijās augšup. No pagasta rakstveža Latvijas brīvvalsts sākumā viņš izvirzījās par apriņķa vecāko, Pašvaldību departamenta direktora vietnieku un beidzot par direktoru. Viņš bija tuvs valsts prezidenta Dr. K. Ulmaņa līdzstrādnieks, kuŗa darba spējas un nacionālo degsmi viņš nebeidza apbrīnot līdz pat sava mūža pēdējām dienām.

G. Caucis bija aktīvs Zemnieku Savienības darbinieks ar lielu politisku pieredzi. Viņš redzīgi un asi vērtēja arī pašreizējās politiskās norises pasaulē.

Pēdējā sarunā viņš teica: „Vēl daudz naīvuma rietumu demokratijās, lai tie saskatītu komūnistu draudošās briesmas. Bet nekas ilgi nevar pastāvēt ar meliem un noziedzībām. Uz tiem ilgi nepastāvēs arī komūnistu diktātūra. Latvija bija un atkal būs brīva."

T. Sīlis

MINESOTA

● DV apvienības Minesotā rīkotā Zviedrijas viesa literātūras kritiķa Jāņa Rudzīša referātu par tematu „Dzimtenes un trimdas sakaru problēmas" noklausījās ap simts Dvīņu pilsētu tautieši. Uzrunu teica apv. priekšnieks N. Rasiņš un viesi ar ziediem apsveica N. Baltgalve.

● DV apvienības Minesotā teātra pilnsapulci vadīja H. Kiperts, protokolēja A. Eglītis. Par administrātoru ievēlēja līdzšinējo J. Melbārdi, bet valdē: Z. Bulati, V. Vijumu un J. Skujiņu. Teātris iecerējis iestudēt R. Blaumaņa Ugunī, režiju vadīs I. Andersone - Bergmane.

● Apvienības šaušanas grupa nopietni trenējas, lai piedalītos vidējo rietumu DV apv. sacīkstēs 30. maijā Demoinā, Aiovā.

● 24. maijā, plkst. 6 vakarā dziedātājas Laimas Liepas, bet 30. maijā, plkst. 7 vakarā Milvoku DV apvienības vīru koŗa koncerti YWCAs Bentona zālē, Mineapolē, 1130 Nicolet Ave. So.

● Savā kārtējā mēneša sanāksmē 24. aprīlī vanadzes bija pulcējušās kuplā skaitā un ar lielu interesi noklausījās E. Zeltiņas stāstījumu par ceļojumu Havaju salās. (u)

AR PĪPI UZ JUMTA

Vai latviešu bērni labprāt iet svētdienas skolā, par to domas var dalīties, bet vispārējs uzskats ir tāds, ka jaunākie labprāt iet skolā, bet gados vecākie ir mudināmi. Pāris gadījumu Ņujorkā tomēr apstiprina, ka bērni labprāt iet latviešu skolā.

Laikam ikvienā Ņujorkas amerikāņu skolā bērni pārrunā pasaules izstādes priekus un daudzos jaunumus, kas tur skatāmi. Kāds latviešu tēvs pirms parastā latviešu sestdienas skolas braucienа prasījis savam 5 gadu vecajam dēlam, vai tomēr labāk nebraukt uz pasaules izstādi, bet skolu atlikt uz nākamo sestdienu. Atbilde bijusi noteikts nē. Tikpat labi pazīstama no pagājušās vasaras apciemojuma bijusi Frīdomlande ar daudzajiem bērnu priekiem. Bet arī par to bijusi negātīva atbilde. Tad tēvs aicinājis uz zooloģisko dārzu. Dēls pateicis, ka tad, kad skola vasarā būs pārtraukta, varēs iet uz izstādi, Frīdomlandi vai zooloģisko dārzu, bet tagad nekur citur nevar braukt kā uz latviešu skolu. Dēls pirmo gadu mācās latviešu bērnu dārzā, bet amerikāņu skolā vēl neiet. Cits gadījums. Tēvs ved meitu uz svētdienas skolu, kas sasniedzama pa vairākiem ceļiem. Auto pabrauc garām parasti lietojamam ceļam un tēvs saka, ka šoreiz braukšot uz zooloģisko dārzu. Meita vēlas, lai brauc uz latviešu skolu, un sāk raudāt. Protams, brauciens nobeidzas pie latviešu skolas. Šie pāris gadījumi liecina, ka bērniem patīk latviešu skola.

Mazliet citāds gadījums ar latviešu studenti, kas iestājusies korporācijā. Viņa mājās vecākiem stāstījusi, ka kādas viņas konventa loceklis vīrs lasīšot referātu „Par labo zemi" vai „labiem gadiem". Vārdu viņa nav zinājusi.

Vēl kāds gadījums ar jaunatni. Jaunieši savās attiecībās jūtas daudz tuvāki kā pārējo paaudžu pārstāvji. Jaunatnes kongresā un ALJAs valdes sēdē reti vai gandrīz nemaz nedzird citus citu uzrunājam uzvārdos. Ja citur pie vārda vienmēr piekarina vārdu kungs, tad jaunatne vēlas saukties priekšvārdos. Jaunieši savā starpā saucas Ivars, Andris vai Juris, kas it kā dod tuvības sajūtu, un jāsaka, ka jaunieši savā starpā tiešām jūtas tuvi.

Par latviešu sievietes morālo stāju norūpējušies daži bostonieši. Nesen varēja lasīt kādu sludinājumu: „Nedzer un nesmēķē, latvju sieviete! Tavs gods un tava tauta to tev darīt liedz". Paraksts: Daži bostonieši. Līdz šim nebijām lasījuši par bostoniešu „izlaidībām', bet, liekas, ka būs jāvēro latviešu sievietes uzvedība arī Ņujorkā. Varbūt kungi tad varētu dzert dubultnormu un pīpot cigārus. Nu tiešām labs sludinājums!

T. Zeltiņa sastādītās antoloģijas devušas labus panākumus, ko dāvina godos un viesos. Pēteris Ērmanis saka, ka Teodors Zeltiņš var lepoties ar labu kārtotāja veikumu, bet apgāds ar brīnišķīgi izdotu grāmatu. Abās grāmatās sakopoti autoru pašu izmeklēti darbi ar ģīmetnēm un autografiem, bet trūkst tuvākas bibliografiskas ziņas. Šo trūkumu T. Zeltiņš domā novērst, cerot uz Ziemas svētkiem izdot pēc izskata līdzīgu trešo grāmatu ar biografijām par rakstniekiem, dzejniekiem un redaktoriem, kopskaitā ap 150.

VANADZĒNU SARĪKOJUMS ROČESTRĀ

Jau ilgāku laiku DV apvienības vanadzes kopā ar jauno audzi intensīvi gatavojās kādam lielākam sarīkojumam. Vakaros, divas reizes nedēļā, notika mēģinājumi, deju kopai „Vanadziņš", mūziķiem koristiem, aktieŗiem un dažu citu uzvedumu sagatavošanai. Paredzētie priekšnesumi tika turēti slepenībā līdz pat sarīkojuma dienai. Bet varēja vērot, ka bērni no sirds gatavojas kādam lielam notikumam.

20 bērni, vecumā no 4—14 gadiem pirmo reizi stājās plašas publikas priekšā ar savu programmu.

Sarīkojumu ar runu atklāja DV apv. izglītības nozares vadītājs I. Timrots, ņemot par vadmotīvu Dr. K. Ulmaņa vārdus: „Nevar pļaut tur, kur nav sēts." Tālāk apv. pr-ks K. Serdans sveica DV jauno audzi viņu lielajā dienā un norādīja, ka tā ir arī apv. 12 gadu pastāvēšanas atceres diena. Par aktīvu darbošanos DV organizācijā DV ASV Zemes valdes goda rakstus saņēma J. Dzenis un I. Timrots DV organiz. biedrs dibinātājs Zedelghemā, bet vanadžu pr-cei N. Krēsliņai apv. pr-ks pasniedza pateicības apliecinājumu par sekmīgu darbu vanadzēnu kustības izveidošanā.

Programmu ievadīja vanadzēnu koris ar divām tautas dziesmām. Sekoja tautas dziesmu virkne, mūzikāls trio — akordeons, saksofons un klavieres. Jauks bija inscenējums „Teci, teci, kumeliņi." Tad deju kopa „Vanadziņš" nodejoja četras tautas dejas. Kā pēdējo redzējām teātŗa izrādi „Neiesmīdināmā princese."

Ikkatram apmeklētājam bija prieks redzēt jaunās audzes lielo uzņēmību un labos sniegumus. Tīra latviešu valoda, dzidras balstiņas, drošie mūzikas akordi, vingrie deju soļi, aktieŗu tēlojumi un skaistie tautas tērpi — viss tas liecināja, ka trimdas latviešu jaunā audze var būt latviska un uzaugt latviskā garā. Bet vislielākais prieks par labo izdošanos bija pašiem tēlotājiem.

Lai pateicība ikvienam, kas šai lielajā darbā pielikuši tik daudz pūļu un laika! Skaidrītei Pavasarai — par tautas deju un dziesmu iestudēšanu, Valdim Auzānam par mūzikālo priekšnesumu sagatavošanu, Marijai Pavasarei par teātŗa režiju un vanadžu pr-cei N. Krēsliņai šī lielā darba ierosinātājai un izkārtotājai, un visiem programmas izpildītājiem.

Sarīkojumu noslēdza latviskas rotaļas un dziesmas.

R. Pavasars
DV Apv. informācijas nozares vadītājs.

ČIKĀGA

● Vidienes apgabala draudžu konference notiks š. g. 22., 23. un 24. maijā Latvijas ev. lut. baznīcas Sv. Pāvila draudzes paspārnē, Čikāgas lut. semināra telpās, 1644 So. 11 th Ave., Meivudā. Piektdiena, 22. maijs, rezervēta slēgtai mācītāju konferencei ar prof. Dr. E. Šmitu kā lektoru.

23. un 24. maijā konferencē piedalīsies kā mācītāji, tā draudžu priekšnieki un draudžu skolu vadītāji. Referēs māc. A. Ozols, māc. J. Turks, māc. E. Putniņš, māc. J. Strautnieks, māc. P. Nesaule, māc. J. Vējiņš un prāv. P. Ķiršons. Konferences nobeiguma dievkalpojums svētdien, 24. maijā, plkst. 11,30, semināra baznīcā. Sprediķos māc. J. Lazda.

● Apgabala garīgais vadītājs prāv. P. Ķiršons izziņojis arī gadskārtējās Jaunatnes dienas, kas šoreiz notiks Čikāgas pievārtē Melvudā, lut. semināra telpās, 4. un 5. jūlijā. Jaunatnes dienās referātus lasīs prof. Celms, prof. Kaufmanis, māc. Kristbergs un māc. Vārsbergs.

4. jūlija vakarā Linkolnas teātŗa kopa uzvedīs dziesmu spēli „Trejmeitiņas". Izrādei vietējā Proviso vidusskola atļāvusi savu jauno auditoriju, un to apmeklēt aicināti visi, kam vien patīk jaunatne un dziesmu spēles.

ŅUJORKA

● Neparasti daudz sarīkojumu Ņujorkā paredzēts 23. maijā. Šinī dienā viesosies Čikāgas latviešu biedrības teātris ar M.Zīverta lugu „Kā zaglis naktī"; izrāde plkst. 7,30 vakarā Bruklinas Mūzikas akadēmijas zālē. Daugavas Vanagu kārtējā ikmēneša sanāksme paredzēta plkst. 8 vakarā Jorkvilles telpās Manhetenā. Viesosies Jānis Rudzītis no Zviedrijas ar referātu. Draudzes dāmu komitejas izloze notiks pl. 4 p.p. draudzes namā, kur galvenais laimests ir 500 dolaru krāšanas bonds. A. Dzirkales - Cennes klavieŗu studijas audzēkņu pēcpusdiena plkst. 2 p.p.

● Krāsu filmu par Dziesmu svētkiem Klīvlendā un melni balto filmu par latviešu pag. gada kultūras notikumiem, kā arī ceļojumu pa Italiju izrādīs Sv. Toma baznīcas apakšējā zālē Bronksā pēc dievkalpojuma, kas sākas plkst. 5 p. p. Ieeja pieaugušiem $ 1.75, bērniem $ 1,- ziedojums. Izrāde ilgs apmēram 2 stundas. Filmu uzņēmis V. Petraševics, ierunājusi Elga Petraševica.

V. Petraševics arī šogad uzņem filmas no latviešu kultūras dzīves. Pagaidām uzņemts ALAs kongress Bostonā, paredzēts uzņemt 30. maijā nama iesvētīšanu Priedainē, vasarā uzņems Ņujorkas draudzes bērnu nometni Katskillu kalnos, kā top latviešu laikraksts un citus notikumus. I.

ELIZABETE, N. J.

● Elizabetes - Ņuarkas latviešu ev. - lut. draudzes rīkotais koncerts 9. maijā Tall Cedar Club House telpās, kur piedalījās soliste Skaidrīte Prince ar Alisi Dzirkali - Cenni pie klavierēm, izskanēja lieliski. Mākslinieces saņēma ziedus, bet dziesmu mīļotāji piedevas.

Šai pašā vietā un dienā notika arī draudzes rīkotais bazārs - loterija Nekustama īpašuma fondam par labu.

Mārtiņa Krūmiņa gleznu laimēja Mocarta kafejnīca, Māras Krūmiņas — T. Mednis, H. Špechta — P. Pommers, jun., G. Kaņepes — J. Eklons un H. Meilanda — B. Tamburello; tautas dziesmu komplektu — P. Spīdainis, bet J. Kļaviņa sudraba rotaslietu — A. Jūrka. Loterijas komisijā darbojās: atbild. vad. Ilmārs Stiebris, V. Neimanis, H. Špechts, Aina Stiebre, Ausma Āboliņš, V. Lejnieks un Hedviga Saliņa (vilka laimestus).

Leļļu vārda uzminēšanas stendā komisijā bija Aina Stiebre (vadītāja), R. Kinovska, I. Briede un A. Millere. K. Ciguļu ģimenes dāvātās tautiskās lelles laimēja H. Briede un M. Garros.

Vakara izlozes komisijā darbojās V. Neimanis (vad.), H. Saliņa un V. Kļava. A. Rodes rokdarbu — tautisko spilvenu — laimēja Linda Farrell. M. Vilciņas dāvāto Mocarta torti laimēja L. Špechts, Mocarta kafejnīcas dāvāto torti — E. Bauma, bet vīna pudeli — R. Štemmera ģimene. Laimestus vilka A. Ulbo.

Boles galdu vadīja E. Plēpe. Maizīšu galdu vadīja dāmu kom. pr-ce L. Hibnere un vakara saimniece A. Neimane.

Bagātākās devas loterijai uz listēm bija V. Neimanim, B. Gutmanei, G. Milleram un A. Mednim, bet bagātākie dāvinājumi loterijai bija bez jau minētajiem dāvinātājiem no A. un M. Rodes, A. Cedriņas un V. un D. Lejnieka ģimenēm.

Vakars noslēdzās ar balli pie Bill Banit deju mūzikas Vakars izdevies labi un N.I.F. savu kapitālu varēs pavairot pāri par $ 1.000,-.

Laimesti izņemami līdz š. g. 15. jūnijam pie loterijas atbildīgā vad. Ilmāra Stiebŗa, 843 Jersey Ave. Elizabeth, N. J., tel. EL 2-8888, iepriekš sazinoties pa tālruni.

● Draudzes Ģimenes dienas atzīmēšana notika nedēļu iepriekš Sv. Marka draudzes telpās. Dievkalpojumu vadīja draudzes māc. A. Kiršfelds, to kuplināja operdziedātāja Izolde Pulciņa - Baumane, ērģeļu pavadījumu spēlējot Margai Grasmanei - Millerei.

Dievkalpojumam sekoja Ģimenes dienas sarīkojums min. baznīcas zālē. kur par ģimenes nozīmi referēja mācītājs A. Kiršfelds, reizē godinot un izceļot mūsu vecos tēvus un mātes, bet dezjniece Rita Gāle izteiksmīgi nolasīja A. Brigaderes tēlojumu par Anneli un viņas tēvu un māti. Vakara dalībnieki atzina, ka šī tēlojuma izvēle bija ļoti laba un piemērota vakara garam. Vēl saistoši un lietderīgi runāja rev. kom. pārst. J. Baums. Par vakara cienastu bija rūpējušās draudzes dāmas ar priekšnieci L. Hibneri un vakara saimnieci B. Gutmanī priekšgalā. V. N.

BURLINGEMA
(Ziemeļkalifornijā)

● Svētvakara dievkalpojumā Ģimenes dienas priekšvakarā Labā Gana luterāņu baznīcā māc. G. Kness - Knezinskis runāja par stipru ģimeni, kuŗa ir: tēva valstība, mātes pasaule un bērnu paradīze. Dievkalpojumam blakus telpās sekoja referāts: Jēzus māte — Marija. —g—

VETERĀNU PATEICĪBA

LIELĀ TALKA „ROTAS" IZBŪVEI NOBEIGUSIES.
IEŅEMTS PĀRI PAR $ 4.600,-.

LKIA valdes un kaŗā cietušo veterānu vārdā lai sirsnīgākā pateicība gleznu dāvinātājiem, koncerta māksliniekiem un ikvienam tautietim, kas šo LIELO TALKU atbalstīja ar ziedojumiem vai citādi. Laimīgajiem vinnētājiem ir jau paziņots, un tuvākajās dienās pārsūtīs laimestus.

Ziedojumi vēl turpina ienākt. Tie sūtāmi kasierim A. Bāliņam, 168 - 46 89th Ave., Jamaica, N. Y. Būsim pateicīgi par katru atbalstu „Rotas" izbūvei. LKIA valde ASV.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

24. maijā plkst. 2 Trīsvienības svētki Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš plkst. 5 Bronksas sv. Toma baznīcā māc. R. Zariņš, pēc tam V. Petraševiča filma par Klīvlendas dziesmu svētkiem.

AURORA, ILL

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

24. maijā plkst. 3 pp. dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

24. maijā plkst. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls.

24. maijā Trīsvienības svētku dievkalpojums. Māc. J. Sīpols.

31 maijā Jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Sīpols un V. Līventāls.

Sestdien, 30. maijā, plkst. 11 no rīta Woodlawn kapsētā, Woodward Ave, starp 7. un 8. jūdzi, iepretim State Fairs, draudzes nodalījumā. Latviešu kapu pieminekļa iesvētīšana. Māc. J. Lazda, māc. J. Sīpols un māc. V. Līventāls.

7. jūnijā plkst. 12,00 dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā. Tupper ielā 733.

Sakramento, 31. maijā plkst. 11 rītā dievkalpojums. Mācītājs G. Kness - Knezinskis.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

24. maijā, plkst. 3 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma paredzēta draudzes padomes sēde.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio. 44126.

31. maijā dievkalpojums. Māc. K. Sautiņš.

Henrijs Moors

RĪTDIENA NEKAD NENĀKS

III

Ženēva gaidīja viņu lētā ēdnīcā, netālu no teātra. Lija silts lietus un daudzie spēkrati drūzmējās šaurajā ielā. Viņa izskatījās labi. Tumšie, spīdīgie mati, sejas mazliet pārdrošais izskaistinājums un zilais zīds ar dziļo izgriezumu Pēterim patika. Viņa saņēma vīrieša elkoni.

— Tu redzēsi, draugs, luga tev patiks.

Viņas sejā Pēteris redzēja to pazīstamo izteiksmi, kas bija tai raksturīga, tādu kā pirms baudīšanas svinīgumu. Tas viņu atsaldēja.

— Lugām ir viena alga, kas tās uzraksta. Daudzas labas lugas ir uzrakstījuši farmeŗi, ciema šuvējas, vai dienas zagļi, kas agrāk nav ņēmuši spalvu rokā.

Ženēva mazliet saduga. Viņai bija bijība pret visu, kas jauns un pārdrošs. Viņai pietika, ka autors bija ar slavenu vārdu. Kamēr Dana arī necilām lietām pieskārās ar ziņkārību, daudzos niekos saskatīja kaut ko apslēptu un nedzīvas lietas prata pārvērst mazos brīnumos, Ženēva meklēja jaunas vērtības nesaprotamā. Dana varēja pieķerties novecojušam un pamestam tāpat kā vēl neatklātam, kurpretim Ženēvu valdzināja tikai tas, ko apstaroja jaunatklāsmes aura, lai cik bāla tā būtu.

Pēterim nelaimējās iejusties norisē uz skatuves. Vai viņš bija muļķis un nekā nesaprata, vai arī aktieŗi bija tikai neīstas lelles, kas atstāja viņu vienaldzīgu. Lugai turpinoties, viņu aizvien vairāk nomāca histeriskie tēli, kas mīdījās uz skatuves, un viņš gandrīz naidīgi paškielēja uz Ženēvu.

— Vai neiesim prom? — viņš jautāja starpbrīdī. — Lugai nav ne sākuma, ne gala. Mēs varētu to skatīties arī no beigām.

— Mūsu dienu teātrim vairs nevajaga kāpinājuma, — Ženēva teica ar nolūku pamācoši. — Tu esi pārāk pieķēries veciem paraugiem.

Pēteris smējās. — Veciem paraugiem? Bet tas, ko nupat teici par teātri, jau sen ir kļuvis vecs. Tev, kā liekas, pietiek, ka māksla tikai uztveŗ mūsu dienu slimību parādības: bezdzimuma varoņu, vai neirastēniķu un zemcilvēku apmātības, Freuda pacientu murgojumus. Tev patīk redzēt, kā degradē visu to, kam vēl gribu ticēt. Skatītājam grib iestāstīt, ka draudzība ir tikai homoseksuālitātes iedīglis, šķīstība — slimīgas bailes no dzimumdziņas un bēdas par mirušiem tikai nekrofilija. Saki man, vai esmu pārāk primitīvs, vai pārāk samaitāts, ka tas mani neapžilbina? Tas, kas tev liekas kaut kas jauns, man šķiet tikpat vecs kā pirmais grēks.

Viņi noskatījās izrādes beigas kā svešnieki. Bet vēlāk uz ielas Pēteris nožēloja, kā bija parādījis savu īgnumu. Vai viņš bija uzvēlis uz viena cilvēka pleciem divu vīru nesamū nastu? Kādu mirkli viņu māca šaubas, bet šoreiz Ženēva bija tā, kas viņu uzmundrināja.

— Iesim vēl kaut kur, parunāsimies vēl, — viņa teica gandrīz maigi. Viņi atrada klusu stūri kādā ķīniešu restorānā un Ženēva turpināja iesākto sarunu.

— Mēs laikam nederam kopā, Pēter. Bet tomēr mēs varam viens otram kaut ko dot. Es nevaru noliegt, ka tu mani uztrauc un ziņkāro. Tu esi kā bite, kas svešos laukos salasījusies medu, kas nemaz nav salds. Es zinu, ka arī es tev kaut ko nozīmēju, bet tu nekad neatdod sevi, es tevi nekad neatklāšu. Mēs nekad neuzminēsim viens otru, mēs paliksim savās čaulās.

Pēteris klausījās un brīnījās. Ženēva bija pateikusi uzkrītoši pretējas domas kā Dana: „Mēs īsti dzīvojam tikai kopā saplūstot..." Bet tas jau bija, ko viņš bija vēlējies: dzīvot divas dzīves, pievilt laiku un telpu un varbūt pats sevi. Brīdi viņš izbaudīja sava noslēpuma valdzinājumu, tad izstiepa roku un saņēma viņas slaidos, nervozos pirkstus.

— Varbūt vairāk nekā vienam otru, mums jāpazīst pašiem sevi? Mēs strīdamies ar fotografu par nepareizu uzņēmumu, nepazīstam sevi spogulī, nepazīstam savu balsi skaņu lentē, un vēl mazāk mēs zinām, kādas dzīvības mājo mūsu zemapziņas svešajos laukos. Varbūt arī tu spēlē paslēpšanos pati ar sevi?

Viņa gribēja ko teikt, bet apŗāvās, varbūt tāpat kā Pēteris, negribēdama izjaukt grūti panākto mierīgo noskaņojumu. Bārmens jauca dzērienus pagāna priesteŗa svinīgumā. Viņi skatījās šai rituālā, un viņu vēsās rokas sastapās uz plestākļa malas. Mirkli viņi dzirdēja tikai ielas dunoņu, ledus gabaliņus, kas iegrabējās viņu glāzēs un saldo mūziku no lielās zāles, kas kā gaņa sīrupa stiga uzmeta viņiem grūtsirdības cilpu. Reklāmu ugunis brīžiem pielipa viņu sejām, matiem, pirkstiem. Beidzot Pēteris juta atvieglojumu. Viņam likās, ka šai brīdī viņš ir brīvs, ka viņš tiešām ir tikai Pēteris Rēns, un viņš ar vieglu apbrīnošanu uzlūkoja šo gudro un pievilcīgo sievieti, kas viņam bija dāvājusi savu draudzību.

Vēlu naktī viņi atkal iznāca uz slapjās un tukšās ielas. Tikai viens vīrs nolijušā mētelī vēl stāvēja pie skatloga. Vai tas nebija Andrejs Skurbe? Bet ko gan viņš te darītu? Un viņi aizgāja klusēdami, divi svešnieki, kas meklēja viens otru.

Tā Pētera dzīve pamazām ievirzījās kādā divainā trauksmē, kā vienmēr atkārtotā divcīņā, kur tai pašā secībā viņš tēloja 2 lomas ar tiem pašiem pretspēlētājiem — Danu un Ženēvu. Viņš vairs nezināja, vai dienas, vai nedēļas pagājušas. Viņš nezināja, vai tā bija tā pati, vai jau cita vasara. Viņš bija pieradis pie saviem vārdiem. Viņš bija pieradis mainīt uzturēšanos gan tēvoča nāmiņā, gan viesnīcas istabā pie Vašingtona arkas. Viņš bija pieradis mainīt dienas gaitas, domas tāpat kā uzvalkus. Reizēm viņš atgriezās atpakaļ vecajā Pētera ādā, gan tikai, lai kaut ko lietišķu nokārtotu: uzrakstītu vēstules „ārpasaulei", samaksātu īres un pēc mērenas miega zāļu devas izgulētos. Bet Pēteru iemānījies aizvilkt sev priekšā it kā samta aizkaru, aiz kura apklusa un noslāpa visi ārpasaules iespaidi. Viņš pazina seno Marka Aurelija atziņu, ka nevis ārējie impulsi mūs nogurdina un padara vecus, bet mūsu pašu refleksi un reakcijas uz tiem. Katram cilvēkam bija vajadzīga aizkur paslēpties no šiem traucējumiem, un Pēteris bija atlistījis spējas tik pilnīgi atslābināt muskuļus un nervu centrus, kā to spēj tikai sekmīgi jogu mācekļi. Viņa atpūta bija īsa, bet tik dziļa, ka viņš aizvien vairāk varēja atlicināt laiku savai divkāršai dzīvei, kas bija tikpat uztraucoša kā pirmajā dienā.

Dana pārlaida kājas motorlaivas malai un piemiegtām acīm vēroja saulē mirdzošās straumes nemitīgo plūsmu. Viņa pielika ūdens atvēsināto roku Pētera plecam, pieskieda viņa kakla bedrītei.

— Es jūtu, cik tava āda karsta no saules, — viņa teica. — Un es jūtu saviem pirkstu galiem, kā tavas asinis rit. Tas ir svarīgāki par visu citu pasaulē.

Pēteris bija laimīgs. Saule patikami dūra viņa eļļā iezīesto ķermeni. Danas pirkstu skārieni bija viegli un kutinoši.

— Viss ir šķietamība, — Dana miegaini turpināja. — Pulkstenis, kas rāda laiku uz tavas rokas, grāmata uz laivas sēdekļa ar miljons vārdiem. Tas viss — nevajadzīgas vaļas.

Viņa nogūlās uz muguras blakus vīrietim un laimīgi nopūtās. Jūras bezgalība likās gandrīz nomācoša, ūdens monotonā šļakšana gar laivas malām, debess nemainīgais zilums viesa viņos vieglas baismas, it kā milzīgais plašums būtu barga vara, kas reiz satrieks šo magonkoka un plastikas čaulu un viņus — divas dzīvības drupatas. Varbūt vajadzēja kaut ko darīt, kaut ko velkt, kamēr nav par vēlu? Varbūt doties atpakaļ uz pilsētu, kur cilvēki steidzās, ražoja, domāja, sacentās. Bet Pētera rokas gulēja gļēvi gar viņa sāniem un viņš nespēja novērst acis no Danas, kas dažu spriņu attālumā elpoja aizvērtām acīm.

— Vai nav labi būt diviem? — viņa klusi teica. — Mums ir gandrīz viss, ko vēlamies. Ir tikai viens, kas karstums, eļļas smarža no motora, mūsu rokas, kas pārraida vēstījumus ... viņa ritēšanu.

— Bet domas? Vai tas tevi nekad netraucē? Vai tev neliekas, ka, jo nesātīgāk mēs ko vēlamies un jo vairāk mēs viņu iegūstam, jo lielāka kļūst mūsu atbildība vienam pret otru?

Viņa pavērsa aizdomīgu skatu.

— Par kādu atbildību mums vēl būtu jādomā ja esam sasnieguši pilnīgāko tuvību, kopesmi. Mums nav vairs ne neīsta kauna, ne kompleksu, mēs varam teikt viens otram visapslēptākās vēlmes, atklāt mūsu vistrauslākās vājības. Mūsu rīcības un reakcijas ir tik vienādas, kā divas vienādi skanošas toņu kārtas telpas tukšumā.

Pēkšņi viņa ar visu spēku savilka pirkstus ap viņa plecu, spieda aizvien ciešāk un Pēteris saraustījās sāpēs. Viņš pazina šos niknuma mirkļus. Tādās reizēs viņa atgādināja bērnu, kas nevarīgās dusmās grib ieskrāpēt vecāku rokā, vai spītīgi vicina mazās dūres. Bet Pēteris izbaudīja arī šos īsos piktuma uzplūdus. Bet jau brīdi vēlāk viņas balss bija atkal mierīga.

— Tagad iesim ūdenī.

— Vai šodienai jau nepietika? — Pēteris gainājās. Viņš baidījās no dziļumiem un nemaz nedomāja to slēpt. Bet Dana jau rīkojās ap ūdens slēpēm. Brūnās, nodegušās rokas lietpratīgi un pedantiskā uzmanībā apraudzīja katru sīkumu. Sasniegusi slēpēšanā gandrīz pilnību, viņai bija mātišķs gandarījums, ka šai laukā varēja skolot Pēteri.

— Tu pirmais, — viņa stingri notēlca.

— Tikai trīs minūtes, lūdzu. Trīs minūtes baiļu pietiek, — viņš turpināja mākslīgi žēlabainā balsī. — Kāpēc man jābūt drošsirdīgam? Liela dūša ir tikai īss moments, kas izplēn bez labuma, kurpretim bailes ir daudz cēlāka īpašība. Bailes ir ilgstošs spēks, kas cilvēkus vieno un tur kopā. Un varonība ir tikai tur, kur ir bailes.

Dana smējās.

— Labi, trīs minūtes. Un neaizmirsti, gļēvuli, ka šīs nav sniega slēpes. Tātad neliecies uz priekšu, bet atliecies atpakaļ.

Pirmais mēģinājums neizdevās. Arī otro reizi uzņemtais ātrums bija par straujų. Un Pēteris jau turpat malā iekūleņoja ar galvu krasta glumajās ūdens zālēs. Viņš bija pārskaities, un viņa mute bija pilna rūgtā ūdens.

(Turpinājums sekos)

Swiss Canadian Meat & Sausage veikals
1622 Bloor St., W., Toronto. LE 3-7336
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļuŗ dažādu šķirņu desas, uzkožamos, delikateses.
● Tāpat liela saldumu izvēle. ● Laipna apkalpošana.
Runājam vāciski.

Plašā Ontario ir jūsu atvaļinājuma zeme.

Izmantojiet šo vasaru, lai iepazītos ar lielo, brīnišķīgo Ontario, 415.000 kvadrātjūdžu plašo atvaļinājuma zemi.

Izvēlieties vienu no ceturtdaļ miljona ezeriem, braucot ar laivu, peldoties vai vienkārši atrodot veldzi.

Makšķerējiet pēc sirds patikas, jo Ontario ir pazīstama kā viena no labākām makšķerēšanas zemēm pasaulē.

Uzceliet telti vienā no 86 provinces parkiem un baudiet atpūtu no civilizācijas pārmērībām. Guliet ārā brīvā un svaigā gaisā. Ja Jūs vēlētos, ka Jūs apkalpo, Ontario ir tuvu pie 8.000 apmešanās vietu un viesnīcu.

Apskatiet Ontario un iepazīstieties ar Niagaras ūdenskrituma diženumu, mākslas galerijām, senatnes pilīm, sarkani tērptajiem m a u n t i j i e m (Mounties) un lielgabaliem, kas izglāba nāciju.

Ontario ir Kanadas lielā atpūtas zeme, ar visām iespējamām izdarībām, kas brīvdienas padara lieliskas.

Onatrio ir Jūsu zeme, un tā ir zeme, kuŗu iemīļos arī Jūsu tuvinieki, pat būdami tikai apciemojumā.

Tuvākai informācijai rakstiet ONTARIO DEPARTMENT OF TRAVEL, ROOM 271, PARLIAMENT BLDGS., TORONTO, ONTARIO.

Literātūra dabūjama angļu valodā.

HONOURABLE JAMES AULD,
Ministrs.

Ceļojums uz piramidu zemi

III

ASUĀNA

Asuānā tūristus pievelk visvairāk brauciens uz Ramzesa II celto templi Abu Simbelā, kuŗu drīz pārcels uz citu vietu jaunā Asuānas dambja celšanas dēļ. Cilvēki bija tikai tādēļ braukuši pat no Amerikas, bet veltīgi: viens no satiksmes līdzekļiem esot „sabrucis", bet atlikušais nespēja visus uzņemt. Norisinājās īsta cīņa vietas dēļ.

Nelaiķis Aga Chans tā iemīlējis Asuānu, ka licis uzcelt savu mauzoleju augstienē ar plašu skatu uz Nīlas ieleju. Netālu no tās atrodas viņa atraitnes villa. Skaists ir brauciens laivā pa Nīlu uz „Botanisko saliņu", diviem nūbiešu zēniem dūšīgi airējot. Saliņa kādreiz uzdāvāta lordam Kičeneram, kuŗš savācis tur visdažādākos kokus un ziedošus krūmus. Saules tveicē eksotiskie ziedi izplata reibinošu smaržu. Tā ir īsta „paradīzes saliņa"!... Brīnišķīgs ir saules riets uz Nīlas. No sākuma upe un visa apkārtne ir it kā sudrabpelēkā plīvurā ietīta, caur kuŗu mirdz bālais saules disks, tad sudraboto krāsu nomaina tumši sārtā, saulei pazūdot aiz apvāršņa: debess un upe atmirdz brīnišķīgos sārtos toņos.

No Asuānas ir sasniedzami 2 labi uzglabājušies tempļi no vēlāka (Ptolomeju laika — Kom Ombo un Edfu tempļi. Kvēlošs tuksneša vējš dedzina seju, braucot turp automobilī; ir jābrien arī kājām labs gabals pa dziļām, degoši karstam tuksneša smiltīm.

Praktiskāk noskaņoti cilvēki ar interesi vēro veco dambi Asuānā un milzīgās granīta lauztuves, no kuŗām ir ņemts granīts piramidām un tempļiem.

ĒĢIPTES CEĻOJUMA PROZA

Ēģiptes apmeklētājiem ir jāiztur arī īstas „Ēģiptes mocības". Kairas klimats vēl aprīļa sākumā ir patīkams, bet briesmīgs karstums Luksorā un sevišķi Asuānā. Šīs vietas nav ieteicams apmeklēt vēlāk par februāri. Tālāk ir jāmin mošķīti un mušas, no kuŗām ceļotāji atgaiņājas ar slotiņām, kas atgādina zirga asti.

Lieliskas ir „United Arab Air Lines" lidmašīnas, tāpat ēģiptiešu guļamvagoni ar ļoti labu ventilāciju (bet vagoni pagatavoti — Ungārijā!), Kairā ir ļoti labas viesnīcas par mērenu cenu. Cenas restorānos valdības noteiktas. Autoceļi pat Dienvidēģiptē ir ļoti labi. Satiksmes regulēšana miljonu pilsētā Kairā ir priekšzīmīga (labāka nekā Romā!). Tie vietējie iedzīvotāji, kuŗiem ir jāsaskaŗas ar tūristiem, ir labi piesavinājušies arī Eiropas valodas (sevišķi franču valodu). Tomēr ēģiptiešiem vēl daudz jāmācās, ja tie grib pilnīgi apmierināt tūristus. Viņiem ir jāmodernizē vecmodīgās viesnīcas Dienvidēģiptē. Viņu ierēdņiem ir jābūt ne vien laipniem (tādi viņi tiešām ir), bet arī — precīziem laika ziņā. Viņiem ir jāatradina tauta (īpaši bērni) no pastāvīgās dāvanu lūgšanas un ārkārtīgās dzeŗamnaudas kāres: šinī ziņā nezinu nevienu zemi līdzīgu Ēģiptei.

Kaut arī Ēģiptes valdība ir daudz darījusi, lai gādātu iedzīvotājiem darbu un maizi, piemēram, ceļot daudzas fabrikas Kairā, tomēr iedzīvotāju masā ir ļoti nabadzīga. Tikai nedaudzi ēģiptieši nopelnot 5 piastrus (6 piastri - 1 angļu šiliņš) dienā.

Viņu pieticība ir apbrīnojama. Luksorā un Asuānā pēc nabadzīgas maltītes viņi izstiepjas putekļainās ietves malā kādas palmas paēnā, un tā pavada viskarstākās dienas stundas (varbūt arī nakti?). —

Dāmām ir daudz kārdinājumu Ēģiptē vietējos bazāros: ēģiptiešu kretons, kas atgādina zīdu, ēģiptiešu brokāts, orientālas galda segas, ar īsta sudraba pavedieniem izrakstītas šalles, sudraba filigrāna rotas lietas, eksotiskas smaržas, ādas izstrādājumi u. c. Samērā lēti ir arī tā sauktie pusdārgakmeņi: tirkīzi, aleksandrīti, ametisti u. c. Savā tirgošanās prasmē ēģiptieši pārspēj griekus un žīdus. Protams, notiek arī kaulēšanās un cenu atlaišana. Pircējus pacienā ar tēju un kafiju, viņiem uzdāvā dažādas piemiņas lietiņas u. c.

A.

ZINTIS Nr. 11/12.
120 lpp. biezs žurnāls (angļu valodā latviešu lit. & kultūrai) iznācis. Saturā: Ilze Šķipsna, Kn. Lesiņš, G. Zariņš, Andr. Irbe, G. Saliņš, Olafs Stumbrs, Ingrida Vīksna udc. Apceres: Dr. H. Biezais, Dr. J. Veidemanis, Dr. V. Nollendorfs, Dr. N. Bojārs udc. Pielikumā latviešu valodas pašmācība (angļiem). Cena 50 ¢ ; Vito Sīmaņa vāks: (Lāčplēsis).
Abon. $ 3,- gadā ($ 2,-).
Sagatavošanā sabiedriski kultūrāls žurnāls
DOMAS
1 reiz gadā (apm. 300—400 lpp.).
Redakcijā: Guntis Zariņš (galv. red.).
Redkolēģijā: A. Spoģis, A. Augenberga, T. Ķikauka, U. Krūmiņš u. c.
Abon.: $3,- gadā, ārpus Z-Amerikas $2,-. Atsev. burtn. $1,-.
Izdevējs ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS
719 W. Willow St., Chicago, Ill., 60614, USA

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

Šis viskijs nezaudē savu garšu

Ja jums patīk viskijs, kas vienmēr garšo kā labākais viskijs — ir reizē maigs, smaržīgs un stiprs — viskijs, kas nezaudē savu garšu pat atšķaidīts, tad šis viskijs apmierinās jūsu prasības.

Nogatavināts ozola mucās ar daudzu visdārgāko un vecāko viskiju šķirņu piedevām, tas ir rūpīgi sagatavots.

Rezultāts? — Īsts viskijs, kas nezaudē savu labo garšu līdz pat pēdējam pilienam.

Nākotnē, iegādājoties garšīgāko viskiju, neaizmirstiet tā nosaukumu — GOLD STRIPE.

Jums patiks šis viskijs . . . un Gold Stripe nav dārgs.

Adams
GOLD STRIPE
CUSTOM BLENDED CANADIAN RYE WHISKY

DV TEĀTR
izrāda sestdien, 30. maijā,
Sv. Andreja baznīc
M. ZĪ
KURR
Režisors: B. ZVAIGZNE.
Ieejas kartes: $ 2,00 un $ 1,50 iep
Studentiem puscenas.

ERNAS OŠIŅ
KLASISKĀS B
AUDZĒKŅ

23. maijā, plkst. 8 vakarā
(Harbord S

Pianistes
ILZES ŠTRĀLS - DIDRICH
KLAVIEŖU KONC
notiks piektdien, 29. maijā, plkst.
Sv. Jāņa baznīcas auditorijā, 200 B
Toronto.

Pērciet paši un dāviniet savi
svešťautiešiem
Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME
Senātora Thomas J. Dodd ieva
Grāmata par Latvijas valsts iznīcī
DAUGAVAS VANAGU GRĀM
123 Huron Street, Toronto

Pavadiet savu atvaļinājumu vai n
izbraukumus
NOMETNĒ RĪG
6 j. ziemeļos no Port Se
Vienīniekiem dienā: $ 2,50, nedēļā $ 15,-
Ģimenēm dienā $ 3,50, nedēļā $ 22,-
O. ZVIRGZDGRAUDS, 50 Ca
Hamilton. LI 9-878

TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai s
iespiedumdarbus citur, sazi
LATVIJA - AMERIKĀ - S
Mēs iespiežam
■ LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪG
■ VIZĪTKARTES
■ DOKUMENTUS BIEDRĪBU V
■ KONCERTU PROGRAMMAS
■ SARĪKOJUMU BIĻETES
■ PLAKĀTUS, DZIESMU L
■ VĒSTUĻU VEIDLAPAS,
■ GRĀMATAS, ŽURNĀ
Labs darbs. — Mērenas
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODO
123 Huron St., Toronto 2
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

midu zemi

vē- kuŗiem ir jāsaskaras ar tūris-
tiem, ir labi piesavinājušies arī Eiropas valodas (sevišķi franču valodu). Tomēr ēģiptiešiem vēl daudz jāmācās, ja tie grib pilnīgi apmierināt tūristus. Viņiem ir jāmodernizē vecmodīgās viesnīcas Dienvidēģiptē. Viņu iedzīvotājiem ir jābūt ne vien laipniem (tādi viņi tiešām ir), bet arī — precīziem laika ziņā. Viņiem ir jāatradina tauta (īpaši bērni) no pastāvīgās dāvanu lūgšanas un ārkārtīgās dzeŗamnaudas kāres: šinī ziņā nezinu nevienu zemi līdzīgu Ēģiptei.

Kaut arī Ēģiptes valdība ir daudz darījusi, lai gādātu iedzīvotājiem darbu un maizi, piemēram, ceļot daudzas fabrikas Kairā, tomēr iedzīvotāju masā ir ļoti nabadzīga. Tikai nedaudzi ēģiptieši nopelnot 5 piastrus (6 piastri - 1 angļu šiliņš) dienā.

Viņu pieticība ir apbrīnojama. Luksorā un Asuānā pēc nabadzīgas maltītes viņi izstiepjas putekļainās ietves malā kādas palmas paēnā, un tā pavada viskarstākās dienas stundas (varbūt arī nakti?). —

Dāmām ir daudz kārdinājumu Ēģiptē vietējos bazāros: ēģiptiešu kretons, kas atgādina zīdu, ēģiptiešu brokāts, orientālas galda segas, ar īsta sudraba pavedieniem izrakstītas šalles, sudraba filigrāna rotas lietas, eksotiskas smaržas, ādas izstrādājumi u. c. Samērā lēti ir arī tā sauktie pusdārgakmeņi: tirkīzi, aleksandrīti, ametisti u. c. Savā tirgošanās prasmē ēģiptieši pārspēj griekus un žīdus. Protams, notiek arī kaulēšanās un cenu atlaišana. Pircējus pacienā ar tēju un kafiju, viņiem uzdāvā dažādas piemiņas lietiņas u. c.

A.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

kijs
dē
aršu

aršo kā labākais vis-
— viskijs, kas nezau-
skijs apmierinās jūsu

visdārgāko un vecā-
sagatavots.

dē savu labo garšu

iju, neaizmirstiet tā

tripe nav dārgs.

DV TEĀTRIS KANADĀ
izrāda sestdien, 30. maijā, plkst. 7,30 vakarā (precīzi)
Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē
M. ZIVERTA
KURRPURRU
Režisors: B. ZVAIGZNE. Dekorātors: K. BĒRZIŅŠ.
Ieejas kartes: $ 2,00 un $ 1,50 iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā.
Studentiem puscenas. Kaŗa invalīdiem ieeja brīva.

ERNAS OŠIŅAS - BĒRZIŅAS
KLASISKĀS BALETA STUDIJAS
AUDZĒKŅU VAKARS

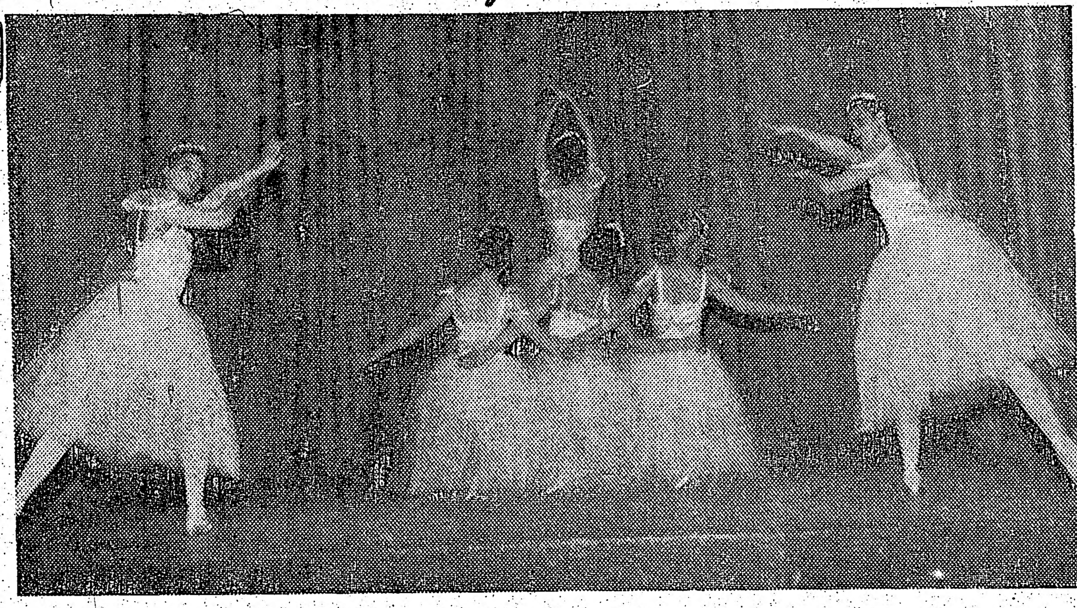

23. maijā, plkst. 8 vakarā Harbord Collegiate auditorijā
(Harbord St. un Euclid St.)

Pianistes
ILZES ŠTRĀLS - DIDRICHSONS
KLAVIEŖU KONCERTS
notiks piektdien, 29. maijā, plkst. 8,15 vakarā
Sv. Jāņa baznīcas auditorijā, 200 Balmoral Ave.,
Toronto.

Pērciet paši un dāviniet saviešiem un sveštautiešiem
Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME $ 5.75
Senātora Thomas J. Dodd ievads.
Grāmata par Latvijas valsts iznīcināšanu.
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto 2-B.

Pavadiet savu atvaļinājumu vai makšķerēšanas izbraukumus
NOMETNĒ RĪGA
6 j. ziemeļos no Port Severnas.
Vienniekiem dienā: $ 2,50, nedēļā $ 15,-.
Ģimenēm dienā $ 3,50, nedēļā $ 22,-.
O. ZVIRGZDGRAUDS, 50 Carrick Ave.,
Hamilton. LI 9-8782, RO 9-7550.

TAUTIEŠI,
pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar
LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI
Mēs iespiežam
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

DV Kičeneras - Vaterlo nodaļas Vanadžu kopa
RIKO
CERIŅU BALLI
s. g. 23. maijā „River Valley Lodge" telpās.
Latviešu deju orķestris. ☆ Pilna bufete.
Sākums pl. 7,30 vakarā un beigas pašās beigās.
Apmeklēt lūdz
VANADŽU KOPA.
KITCHENER - BRESLAU

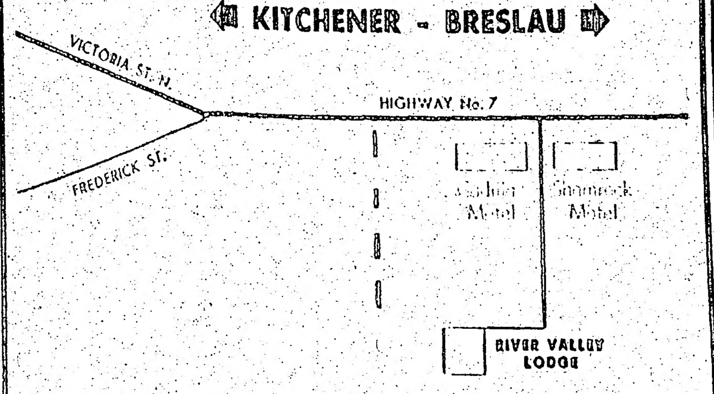

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA

Pārstāvis
DV GRĀMATNĪCA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.
LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.
GLĀSTS
MANA SIRDS IR ATKAL JAUNA
Leonarda Daine, mecosoprāns.
TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 vijolēm ar orķestri
Solisti: Mairita un Gunārs Larsons
UZ AUGŠU
AKA
BIRZTALIŅA
TOREIZ
DĀRZS
IR VIENS VAKARS
PIESKAŅA
MĪLĀ SKŪPSTS
Ludmila Sepe - Eše, soprāns.
Pie klavierēm autors.
Maksā $ 6.00 + 3% takse.
Šī plate nedaudz eksemplāros dabūjama ar J. Mediņa un L. Sepes - Ešes parakstiem.

MEKLĒ
SPINCE MALVE
BRANTS,
— dzim. 1917. gadā.
Pēdējā dzīves vieta Dzirnavu ielā Nr. 15, Ventspilī, Latvijā.
Ja kāds ko zinātu par viņas likteni, lūdzu rakstīt šī laikraksta birojā
Nr. 296
vai zvanīt EM 8.0792.

FRANK VASS
BA
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

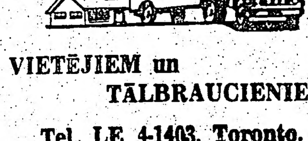

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

$1.50 + 25c pasta izd.
ONTARIO DZĪVOJOŠIEM + 3% TAKSE.
BELLACCORD ELECTRO skaņu plates
78 APGRIEZIENI

PROF. PAULS SAKSS
21. Maza serenāde.
Arlekīna serenāde. (Drigo)
22. Šķiršanās. Valsis.
Neaizmirsti mani, Rozmarija. Fokstrots.
2. Mīlas laime. Valsis.
Barkarola.
13. Ar savu mīlu esmu viens. Tango.
Es pasauli aizmirst vēlos. Valsis.
14. Sen aizgāja mīla. Valsis.
Atceries, draugs. Valsis.
1. Vēl Tu rozes plūc.
Mātes gars — Mana laime.
2. Šūpļa dziesma (V. Mocarts)
Šūpļa dziesma. (J. Brāmss).
90. Teici to stundu, to brīdi.
Daugaviņa, māmuliņa.
75. Sīkie pirkstiņi (E. Melngailа)
Es kaŗāi aiziedams. Tautas dziesma.

MARISS VĒTRA
74. Grūtā brīdī. L. Garuta.
Jaunībai. E. Dārziņš.
93. Līgo dziesmas. L. Garuta.
Šitā, zēni, mums dzīvoti. Tautas dziesma.

Arturs PRIEDNIEKS-KAVARA
9. Santa Lucia.
Tiritomba.
20. Ak, Mari.
Tevi mīlu.
15. Skumjas. Tango.
Tu — mana laime. Tango.
4. Eleģija (Masnē).
Mana saule (O sole mio).
82. Pērļu zvejnieks.
Smejies, Pajaco.

ĀDOLFS KAKTIŅŠ
88. Rīga dimd.
Pieci gadi kalpiņš biju.

JĀNIS NIEDRA
3. Kulies pati, kungu rija. Tautas dziesma.
Bandinieka rudzi auga. Tautas dziesma.

HERTA LŪSE
5. Glāsts (Jānis Mediņš).
Svētā mīla (L. Garuta).

Tālis MATISS, Pēteris LĪCĪTIS
97. Skaists bija tas laiks. Angļu valsis.
Mans mīļais draugs. Fokstr.

ALFRĒDS PORIŅŠ
7. Kurzemes pērle Fokstrots.
Tūdaļ deja iesāksies. Polka.

ALEKSANDRS KORTANS
6. Ziņģētāju sievu ņēmu. Tautas dziesma.
Smuidra priede siliņā. Tautas dziesma.

PAULA BRĪVKALNE
98. Katra sieviete sapņo par mīlu. Valsis.
Pie Rio Negro. Tango.

JAUKTAIS KORIS
18. Alutiņš-bāleliņš (J.Graubiņš)
Gribēju tālajos laukos iet.

Ansamblis LATVJU DZIEDOŅI
79 Meži, zaļie meži.
Man bij maza grāmatiņa.

BELLACCORD vokāls ansamblis
11. Dzintarjūŗas krastā. Valsis.
Mīlas šaubas. Valsis
73. Mans kuģis uz dzimteni brauc.
Latvju jūrnieka sveiciens. Valsis.

Latvijas radiofona orķestris
66. Melancholiskais valsis.
Barkarola. Offenbachs
67. Šopēna popurijs.

Vidzemes artil. pulka orķestris
70. Latvju polka.
Mazurka.
71 Sudmaliņas.
Meža pasaka. Valsis.

Rīgas kājnieku pulka orķestris
83. Parādes maršs.
Caur sidraba birzi gāju.

BELLACCORD ORĶESTRIS
10. Čigānu melodījas (P.Sarasate)
89. Smeldzošā kaisle. Tango.
Čigānu skumjas. Tango.
99. Viesos pie Lehara.
100. Viesos pie Kalmaņa.

ZIEMAS SVĒTKU PLATES
68. Ak tu, priecīgā.
Ak, eglīte (T. Reitera koris).
69. Ziemas svētku melodijas.
91. Klusa nakts.
Es skaistu rozīt' zinu. (DV vīru koris)
92. Jūs bērniņi nāciet.
No debesīm es atnesu. (DV vīru koris)

DABŪJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST.
Toronto 2-B, Ont.

Vīru ansamblа
KALVIS
KONCERTS
piektdien, 22. maijā, pl. 8,15 vakarā,
Northern Secondary skolas zālē,
851 Mt. Pleasant (pie Eglinton Ave. E.) Toronto
Ieeja $ 2,00. Skolēniem $ 1,00.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, noveles	$ 4.00
A. Voitkus — TEV NEBŪS . . . romāns	$ 4.50
E. Brastiņs — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAŖOŠANA	$ 2.40
J. Ģirnis — TAUTA un UZTICĪBA TAUTAI	5.00
A. Lasmanis — CERĪBAS un VILŠANĀS	4.20
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
G. Pļavkalns — DIVAS PILSĒTAS, dzejoļi	$ 1.50
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS	$ 3.00
V. Čika un A. Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA — latviešu olimpieši	4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, rom.	4.00
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMĒDIJAS	$ 2.50
J. Klīdzējs — SNIEGI, romāns	4.00
I. Kaijas — JŪGĀ, romāns	5.00
A. Dz. Kronins — ZIEMEĻU GAISMA, romāns	4.00
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Prof. Jurevics — KULTŪRAS SEJAS	5.75
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei	4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas	4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS	6.00
H. Biezais — IESKATĪTAIS UN ATZĪTAIS	6.00
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA	2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja	3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja	2.80
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja	2.60
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU	3.50
A. Rachmanova — LAULĪBAS SARKANAJĀ VIESULĪ romāns	$ 4.00
A. Austriņš — PUŠELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — — KVIŅĶU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
J. S. Turģeņevs — DŪMI, romāns	3.85
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns	$ 4.50
D. Di Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	3.60
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
H. Eigasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅĀ, II daļa	7.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE	2.50
Vilhelmīne Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzejoļi	$ 3.20
E. Zicāns — VIRŠI ZIED, dzejoļi	$ 2.00
O. Krolis — RĪGA DIMD, atmiņas	$ 5.25
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts	$ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns	$ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS	$ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase)	$ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa	$ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d.	$ 7.60
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd.	$ 3.50
A. Lūsis — MŪŽĪBA, relig. dzejas antoloģija	$ 3.60
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi	$ 2.80
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem)	$ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom.	$ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom.	$ 4.50
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA, ceļojuma iespaidi	$ 6.00
V. Toma — DZIĻUMĀ JĀPĀRTOP, dzejoļi	$ 3.00
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS, romāns	$ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr.	$ 2.80
H. C. Kradoks — LĀCĪTIS DODAS PASAULĒ, bērnu gr.	$ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata	$ 1.75
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU, rom	$ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns	$ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA	$ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti	$ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom.	$ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.
DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

ZIEMEĻAMERIKAS BALTIEŠU OLIMPISKĀS SPĒLES KLĪVLENDĀ
LATVIEŠI UZVAR TENISĀ, JAUNATNES UN VĪRIEŠU VOLEJBOLĀ

Pirms trijiem gadiem enerģiskie Kanadas igauņu sporta dzīves vadītāji ierosināja rīkot pirmās Ziemeļamerikas baltiešu olimpiskās spēles. Šīm spēlēm bija jāatgādina pasaulei, ka trīs Baltijas valstis zaudējušas brīvību.

Lieliska izdevība šo spēļu istenošanai radās ar igauņu vieglatlētikas stadiona izbūvi Toronto tuvumā, Udorā. 1962. gada vasarā igauņu sarīkojumā latviešu, lietuviešu un igauņu sportisti pulcējās pirmās Ziemeļamerikas Baltiešu olimpiskās spēlēs zem saviem nacionāliem karogiem.

Sakarā ar Pasaules olimpiskām spēlēm, kas notiks šogad Tokijā, Ziemeļamerikas Baltiešu sporta federācijas ierosmē arī baltieši nolēma rīkot savas olimpiskās spēles, sadalot tās divās daļās. Pirmo sacensību posmu paredzēja basketbolam, volejbolam un galda tenisam, bet otrā sacensību posmā, kas notiks 27. un 28. jūnijā Klīvlendā, atstāja vieglatlētiku, peldēšanu, futbolu, tenisu un pārējās sporta disciplīnas.

Baltiešu olimpisko spēļu jēgu vislabāk raksturo Olimpisko spēļu direktora Zigurda Reineka atklāšanas vārdi: „Baltiešu olimpiskās spēles un gadskārtējie Baltiešu sporta svētki mirdz kā spoža zvaigzne brīvībā dzīvojošo igauņu, lietuviešu un latviešu sporta pasaulē.

Otrais pasaules karš izpostīja Baltijas valstis un atņēma tām neatkarību, bet tas nespēja izdzēst brīvības un neatkarības ilgas no latviešu, lietuviešu un igauņu sirdīm.

Ja varam šodien šeit sacensties sporta sacīkstēs kā igauņi, lietuvieši un latvieši un varam turpināt tradicijas, kas veidotas mūsu dzimtajās zemēs pie Baltijas jūras, kad bijām brīvi, tad tā ir laime.

Šo sacensību garam ir jābūt arvien dzīvam. Mūsu jaunatnei jāpatur prātā, ka pāri okeanam, pie Baltijas jūras ir tās zemes, kas kļūs reiz brīvas un varēs kā brīvas nācijas piedalīties Pasaules olimpiskās spēlēs zem sava karoga.

Lai Dievs palīdz mums šo mērķi sasniegt!"

Nevērojot vētru un lietus gāzes, kas 9. un 10. maijā padarīja ceļus nedrošus, latviešu, lietuviešu un igauņu sportisti no tuvienes un tālienes devās uz Klīvlendu.

Baltiešu olimpisko spēļu organizācija bija šoreiz Klīvlendas latviešu rokās, un atbildīgais sacīkšu organizātors Z. Reineks bija darbā iesaistījis ne tikai sportistus, bet arī daudzus citus sabiedriskā darba darītājus. Ja sacīkstes izdevās, tad par to pateicība pienākas visai latviešu sabiedrībai Klīvlendā.

Goda komitejā bija arī Klīvlendas pilsētas galva R. S. Lachers, bet no latviešiem daudzo prominento vārdu vidū bija Latvijas sūtņa ASV Dr. A. Spekkes, ALAs priekšsēža profesora P. Lejiņa un ALAs Sporta biroja vadītāja A. Zāgera vārds.

Sacīkšu organizācija bija laba, un otrā dienā svinīgā atklāšanas ceremonijā noraudzījās ap 400 skatītāju. Kā pirmo zālē ienesa ASV zvaigžņoto karogu, bet tam sekoja Lietuvas, Igaunijas un Latvijas karogi. Olimpiskās spēles atklāja Zigurds Reineks, bet apmeklētājus no vietējās latviešu sabiedrības apsveica Aivars Baumanis, kas darbojās techniskā komitejā. No lietuviešiem runāja lietuviešu sporta dzīves vadītājs Pius J. Nasvītis, bet no igauņiem K. Leis. Oficiālām runām sekoja ASV un baltiešu himnas.

Sacīkšu rezultāti:

Priekšsacīkstēs sieviešu volejbolā: latvietes — igaunietes: 15:5, 6:15, lietuvietes — igaunietes: 3:15, 16:14, latvietes — lietuvietes: 15:10, 4:15.

Lai noskaidrotu finālistus, latvietēm bija vēlreiz jāspēlē ar lietuvietēm, uzvarēja lietuvietes ar 15:8 un 15:4.

Finālā igaunietes uzvarēja lietuvietes ar 13:15, 15:2 un 15:13.

Jaunatnes volejbolā latvieši uzvarēja igaunus ar 15:7 un 15:5.

Priekšsacīkstēs vīriešu volejbolā: latvieši — lietuvieši: 15:4, 15:7, igauņi — lietuvieši: 15:5, 15:4, latvieši igauņi: 13:15, 15:13.

Lai noskaidrotu finālistus, latvieši uzvarēja lietuviešus papildspēlē ar 15:1 un 15:8.

Finālā latvieši uzvarēja igauņus ar: 15:10, 13:15 un 17:15.

Jaunatnes basketbolā: lietuvieši — igauņi 100:43 (47:11), latvieši — igauņi 78:54 (40:22), lietuvieši — latvieši: 85:71 (46:29).

Vīriešu basketbolā: lietuvieši — igauņi: 115:31 (57:16), latvieši — igauņi: 107:64 (60:31), lietuvieši — latvieši: 102:89 (49:38).

GALDA TENISS

Sieviešu vienspēlēs olimpisko meistara godu izcīnīja Velta Ādmine, uzvarot finālā Ženiju Marinko ar 18:21, 21:15 un 21:15, trešā lietuviete E. Sabiliauskas.

TORONTIETIS JURIS PŪCE

pašlaik uzturas Losandželosā, kur nopietni pievērsies treniņiem savā speciālitātē — lodē un diskā. Pirmā startā Arizonā Pūce pārspējis latviešu labākos sasniegumus svešumā, aizgrūžot lodi 17,18 m un aizmetot disku 54,04. Vasarā Juris atgriezīsies Toronto, lai vēlāk piedalītos kanadiešu olimpiešu pārbaudēs.

JAUNS PASAULES REKORDS DISKA MEŠANĀ

Divkāršējais olimpiskais meistars diska mešanā, amerikānis Als Oerters Valnutā sasniedzis jaunu pasaules rekordu, aizmetot disku 62,94 m tālu.

DALLAS LONGS

uzstādījis Losandželosā jaunu pasaules rekordu lodes grūšanā — 20,10 m. Arī vecais rekords 20.07 m, kuŗu sasniedza 1962. gadā, piederēja Longam.

EIROPAS BASKETBOLA M/S JAUNATNEI

notika Neapolē, Italijā. Uzvarēja Padomju Savienība ar latviešiem Vilni Legzdiņu un Aleksandru Zabello ierindā. Finālā Krievija uzvarēja Italiju ar 62:41.

ANGLIJA UZVARĒJA SOMIJU

vieglatlētikas sacīkstēs ar 59:47 punktiem. Labākie sasniegumi bija: tāllēkšanā — Davis (A) 7,78 m, augstlēkšanā — Helenas (S) 2,05 m, kārtslēkšanā Nikula (S) 4,87 m.

Maskava prasa atzīšanu arī Āzijā

Ideoloģiskā cīņa starp Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu turpinās, katrai pusei zākājot otru un vervējot sabiedrotos eventuālai vispasaules komūnistu konferencei.

Deklarācijā, ko Kremlis nosūtījis visām Āzijas un Afrikas neatkarīgo valstu valdībām, Pad. Savienība prasa, lai tā tiktu atzīta ne tikvien kā vara Eiropā, bet arī Āzijā. Citiem vārdiem, Chruščevs mēģina izspiest Maocetungu no viņa paša teritorijas. Tālāk Kremļa deklarācijā asi nosodīta komūnistu Ķīnas nacistu politika, ko Chruščevs atļaujas salīdzināt ar nacionālsociālistisko Vāciju.

Steidzīgā ģeografijas mācīšanās no Maskavas līdz Pekingai notiek sakarā ar nākamā gada martā paredzēto Afrikas un Āzijas valstu konferenci. Komūnistu Ķīna gribētu pierādīt, ka Pad. Sav-bai tur nav nekādu tiesību piedalīties, jo tā nav nedz Afrikas, nedz Āzijas valsts. Uz to krievi atbild, ka apmēram 40 proc. no Āzijas territorijas pieder Pad. Savienībai un ka Pad. Savienības Āzijas daļa ir divreiz lielāka par komūnistu Ķīnu.

Jau agrāk minētā sabiedroto vervēšanas kampaņā Kanadas komūnisti pieslējušies Chruščevam, pagriežot muguras komūnistu Ķīnai. Kanadas komūnistu partijas vad. Tims Baks kādā rakstā laikrakstā Pravda saka, ka Ķīnas komūnisti, sava pierādīšanai, ar nolūku nepareizi citē Ļeņinu . . . bieži citātos veselus gabalus izlaižot un sagrozot visa citāta nozīmi. Tas tiekot darīts, lai atrastu pamatojumu ķīniešu iedomām, ka visi, kas nepiekrīt ķīniešu komūnistu vadībai, automatiski uzskatāmi par komūnistu lietas grāvējiem. Baks aizrāda, ka Ķīnas komūnisti esat izvēlējušies krāpšanas un melošanas ceļu.

DV FUTBOLISTI ZAUDĒ!

16. maijā DV futbolisti sacentās ar spēcīgo Intercontinental vienību. DV zaudēja ar 3:1.

Pirmā puslaika sākumā DV vienības uzbrucēji neprata izmantot dažas drošas izdevības. Tas arī daļēji izšķīra spēles gala rezultātu.

Ap puslaika vidu pretinieks jau bija 2:0 vadībā, kad no labās A. Liepas, J. Vilmaņa saspēles neturamu bumbu pretinieka vārtos ieraidīja E. Bušs. Nedaudz vēlāk pretinieks ieguva trešos vārtus, un puslaiks beidzās 3:1 pretinieka labā.

Otrā puslaikā sekoja izlīdzināta spēle, bija izdevība gūt vārtus kā vienai, tā otrai vienībai, bet panākumi izpalika. Tiesneša beigu svilpei atskanot, uzvarēja techniski labākais pretinieks — Intercontinental vienība ar 3:1.

18. maijā DV futbolisti sacentās līgas spēlē ar Knight of Malta vienību, kurai zaudējā ar 4:1 (2:1). Pirmo puslaiku pretinieks noslēdza savā labā ar 2:1 rezultātu. DV labā vārtus ieguva J. Vilmanis. Pirmajā puslaikā savainoja DV spēlētāju E. Bušu, un visu otro puslaiku DV vienība, trūkstot rezerves spēlētājiem, spēlēja 10 cilvēku sastāvā. Otrā puslaikā pretinieks ieguva vēl 2 vārtus un uzvarēja DV vienību ar 4:1.

DV vienībai pašlaik vājuma punkts ir aizsardzības nesaprašanās ar vārtsargu, un uzbrukumā vājums. Ja DV vienībai izdosies pastiprināt aizsardzību un uzlabot uzbrukumu, tad panākumi neizpaliks.

Nākošā līgas spēle DV futbolistiem piektdien, 22. maijā, pl. 18,45 Greenwood laukumā ar Emeralda vienību.

VĪRU PELDĒŠANAS SACĪKSTĒS

Parīzē Francija uzvarēja spēcīgo peldēšanā nāciju Japānu ar 52:46.

ALISES DZIRKALES - CENNES

gadskārtējā audzēkņu pēcpusdiena un koncerts ar dziedātāju: Skaidrītes Princes un Mirdzas Piekalnītes piedalīšanos sestdien, 23. maijā, plkst. 2 pp. Betlemes baznīcas zālē Bruklinā.

Ieeja pret ziedojumiem jaunu klavieru iegādei baznīcas zālei.

RAKSTI JAUNATNEI

MĒS

Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda dienās.

Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.- Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:

2308 DRUMMOND RD., M Ē S saimniecības daļai,

MOONLITE VILLA

PIE BALSAMA EZERA

ROSEDALE, Ont., Canada, 95 jūdzes no Toronto.

Tel. Burnt River 16, Ring 31.

Izīrējamas istabas vasarniekiem.

UZ VĒLĒŠANOS AR UZTURU.

Lieliska makšķerēšana.

Tuvāka informācija BE 9-3767 vakaros.

$2.80 gabalā + 25c sūtīšanai

O N T A R I O DZĪVOJOŠIEM + 3% NODOKLIS

MELVATON

45 RPM plates.

2503 — Vēlreiz, draugs, nāksi tu — tango
Neskumsti, meitenīt — valsis
Latvju meitene
Par velti gaidīts — fokstrots
2505 — Kad vēl puika biju es — fokstrots
Lai tā būda rūc — polka
Sirmgalvja stāsts
Olgas polka
2502 — Es vēlos pārnākt — valsis
Neļausim ieročiem rūsēt — marša dz.
Kaŗavīru atmiņas
Meitu māte bēdājās — valsis
D—1028 — Vienreiz laimējās, otrreiz ne
Vai būtu daudz, ja man ļauts
Dzintra — valsis
Zilais lakatiņš — valsis
2501 — Maza vēstulīte — fokstrots
Draugs, nejautā — valsis
Vēl reiz dzirdēt — tango
Gājputni — valsis
1010 — Vecā kokle — lēns fokstrots
Gaujas laivinieks — valsis
Tavas maigās rokas
Havajas melodija
6208 — Stūŗu stūŗiem tēvu zeme
Sijā auzas, tautu meita
Ozolīti, zemzarīti
Dzeltens manis kumeliņš
Žagaru polka
6207 — Čigānu barons
Meldijas no Štrausa operetes.
0632 — Lauku romantika — kupleja fokstr.
Donna Klara — tango
Jaunā Bābele — fokstrots
6206 — Čigānu barons
Meldijas no Štrausa operetes.
6203 — Labvakar — lēns valsis
Cik dzīve skaista — fokstrots
Cauri pilsētai — fokstrots
Puķu pārdevēja — fokstrots
6201 — Dziesmotā Rīga — fokstrots
Par vēlu, draugs — lēns foktrots
Smolandes meitenes — fokstrots
Rudzpuķu zieds — valsis
0631 — Sēņotāji — dz. fokstr.
Jūlai tas ir nieks
Nomierinies, jo vēl jau viss nav pagalam
6205 — Sniega pārsla — fokstrots
Dziesma tevi sauc
Tu, saules stars — lēns fokstrots
Jaunības ugunskurs — fokstrots
6210 — Mēnesnīca — valsis
Ramona — lēns valsis
Dzimtās zemes zvaigzne
Marju — lēns valsis
O 633 — Kas kaitēja nedzīvoti — polka
Ko debesīs teiks Pēteris — valsis
Kādēļ tev skumjas acis — tango
Lai dziedam no sirds — tango

PIEPRASIET

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

✝

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais papiņš

Eduards Tilmanis

Dzimis 1900. g. 30. oktobrī Dundagas pag., miris 1964. g. 18. maijā Toronto.

Kad atdevis biji beidzamo,
Spēki bija zuduši visi.
Ar dziestošām zvaigznēm svētīta,
Kā liesmiņa klusi dzisi.

Fr. Bārda.

Dziļās sērās:

SIEVA, MEITAS, ZNOTI, MAZBĒRNI, OMĪTE un BRĀLIS ar ĢIMENI ZVIEDRIJĀ.

✝

Mūsu mīļais svainis

Eduards Tilmanis

pēc grūtām ciešanām aizgāja Dieva mierā 1964. g. 18. maijā Toronto.

Arvien vēl ziedon's savas puķes bērs
Pār trūdiem kapsētā.
Arvien vēl siržu mīlestība būs
Pār nāvi stiprāka.

Viņu mīļā piemiņā paturēs:

BOŽU, ŠIRONU, PATMALNIEKU, ZVIRGZDIŅU un FREIMUTU ĢIMENES.

Mūžībā aizgājis Latvijas goda konsuls Auklandē D. F. Maklijs

No Jaunzēlandes saņemta sēru ziņa, ka 16. aprīlī 91 gadu vecumā miris Latvijas goda konsuls Auklandē D. F. Maklijs (James Forrester Makley).

Maklijs bija pēc izglītības inženieris. Darbojās uz dzelzceļiem un dažādos citos uzņēmumos. 1949. gadā sūtnis Zariņš viņu iecēla par Latvijas goda konsulu Auklandē un šai amatā nelaiķis darbojās līdz sava mūža beigām.

Kad Auklandē ieradās latviešu bēgļi 1949. un vēlākos gados, tad pašā pilsētas centrā pie kādām āra durvīm ieraudzīja spožu metalla plāksnīti ar uzrakstu latviešu valodā „Latvijas konsulāts". Tā bija goda konsula Maklija rezidence.

Konsulu Makliju jau veclatvieši bija ļoti iecienījuši, bet drīzi vien viņš kļuva liels draugs ar jauniem ieceļotājiem. Trimdiniekiem viņš visādi palīdzēja ar padomiem un citādā veidā. Kas neprata angļu valodu, tiem rakstīja lūgumrakstus un izpildīja visdažādāko korespondenci, pagarināja Latvijas pases, regulāri apmeklēja visus latviešu sarīkojumus — 18. novembrī, 14. jūnijā, Jāņu dienā, Jaungada sagaidīšanā. Vienmēr aicināja latviešus nepagurt cīnīties par savām tiesībām un Latvijas brīvību un neatkarību.

18. novembrī konsuls Maklijs arvien sarīkoja pieņemšanu konsulāram korpusam, kur parasti piedalījās Sav. Valstu konsuls, vairāki citi konsuli, valdības locekļi, pilsētas pašvaldības augstākas amata personas un arī latviešu sabiedrības pārstāvji. Nevarētu Auklandē labāk popularizēt latviešu vārdu, kā to veica Maklijs.

Lielo un sirsnīgo latviešu draugu apglabāja Auklandē 18. aprīlī. Izvadīja kupls viņa draugu pulks, to vidū bija daudzi latvieši.

Nelaiķis atstāj atraitni un dēlu kapteini V. Makliju. Dēls nelaiķim pēdējā laikā daudz palīdzēja latviešu lietu kārtošanā konsulātā.

I Z Ī R Ē J A M S D Z Ī V O K L I S

Zvanīt vakaros OX 8-3582, Toronto.

Par $70.—

PĀRDODAMI PIE MAŠĪNAS PIEKABINĀMI 4 PĒD. x 8 PĒD. RATI (TRAILER) ar visām ugunīm — pilnīgā kārtībā.

Zvanīt no pl. 7 līdz 8 v. tel. 769-8280, Toronto.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

24. maijā, plkst. 11 dievkalpojums. Prāv. B. Fedders. Svētdienas skola.

31. maijā, plkst. 3 Svētdienas skolas nosleguma dievkalpojums ar sarīkojumu bērniem baznīcas zālē.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue, Toronto 7; tel. 921-3327.

24. maijā dievkalpojums. Svētdienas skolas darba gada nobeigums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

24. maijā plkst. 2,30 pp. dievkalpojums un svētdienas skolas nobeigums.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

21. jūnijā, plkst. 3,30 p. p. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas, māc J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

7. jūnijā, plkst. 2 p.p. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas; māc. J. Prauliņš.

Tautieši!

Ja jums kaut kas jāiegādājas vai arī vajadzīgs lietpratēju darbs, tad lasiet sludinājumus mūsu laikrakstā. Jūs noteikti atradīsit latviešu veikalu vai amatnieku, kas varēs jums pakalpot.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

24. maijā plkst. 1,30 pp. Trīsvienības svētku dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

24. maijā Trīsvienības svētku dievkalpojums Kitsilāno baznīcā plkst. 3 p. p.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā.

24. maijā, plkst. 1,30 pp dievkalpojums un Svētdienas skolas nobeiguma akts.

31. maijā, plkst. 1,30 pp. dievkalpojums.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

30. maijā, plkst. 7 vakarā svētvakara dievkalpojums.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.